

Tématerület: Népesség
Altéma: -
Altémán belüli speciális téma:
Népességtörténet

BP Műhely

Budapest népességfogyása a rendszer váltás óta: Demográfiai trendek, okok és területi sajátosságok

Alapdokumentum

Háttérdokumentum

Összefoglaló

Jelen alapidokumentum célja átfogó, adatalapú képet adni Budapest népességváltozásának fő tendenciáiról, a mögöttes mechanizmusokról – természetes fogyás, belföldi és nemzetközi vándorlás, szuburbanizáció – és azok várostervezési, gazdasági és közszolgáltatási következményeiről.

A dokumentum ezáltal megalapozhatja a fővárosi demográfiai stratégiai tervezési, lakáspolitikai és közszolgáltatás-fejlesztési döntéseket.

Budapest népességének alakulása az elmúlt évtizedekben egyértelműen a csökkenés és stagnálás irányába mutat, szemben számos nyugat-európai nagyváros növekedési pályájával. A rendszerváltást követően a főváros lakossága gyors ütemben visszaesett, elsősorban a szuburbanizáció és a természetes fogyás következtében. A 90-es évek drasztikus népességvesztését a 2000-es években lassulás és átmeneti stabilizáció követte, amelyben a nemzetközi bevándorlás részben ellensúlyozta a negatív trendeket. A 2010-es években azonban ismét megjelent a csökkenés, amit a lakáspiaci drágulás, a belföldi elvándorlás és a kedvezőtlen demográfiai szerkezet erősített, míg a COVID-19 járvány tovább mélyítette a folyamatot. A népességváltozás mögött három fő tényező áll: a tartós természetes fogyás (alacsony születésszám és előregedő társadalom), a belföldi vándorlási veszteség (különösen az agglomeráció irányába), valamint a nemzetközi migráció, amely időszakosan képes mérsékelni a csökkenést. A legfrissebb adatok alapján Budapest népessége a pandémia után ismét enyhe növekedést mutat, elsősorban a külföldi bevándorlás élénkülése miatt, azonban a hosszú távú trendek továbbra is kihívásokat jeleznek. A folyamatok jelentős hatással vannak a várostervezésre, gazdaságra és közszolgáltatásokra, így a döntéshozók számára kulcskérdés a demográfiai pálya stabilizálása és a negatív tendenciák kezelése.

A dokumentum elsődleges célcsoportja a fővárosi és kerületi döntéshozók, városfejlesztési és demográfiai szakemberek, másodlagos célcsoportja mindazok – köztük kutatók, elemzők és civil szereplők –, akik Budapest népességdinamikájának összefüggéseit szeretnék adatalapú megközelítésben megérteni.

Kulcsszavak: népességfogyás, szuburbanizáció, természetes fogyás

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	2
1 Bevezetés – A téma indokoltsága és fókusza.....	4
2 Kutatási kérdések és célkitűzések	4
3 Demográfiai trendek a rendszerváltás után: történeti áttekintés	5
3.1 A népesség alakulása 1990 előtt – történelmi háttér röviden	5
3.2 Az 1990-es évek: drasztikus népességfogyás és szuburbanizáció	7
3.3 A 2000-es évek: lassuló csökkenés, stagnálás és részleges stabilizáció.....	8
3.4 A 2010-es évek és napjaink: új kihívások – stagnálás, csökkenés és a COVID-19 hatása.....	9
4 A népességfogyás összetevői és okai	12
4.1 Természetes fogyás: alacsony születésszámok és öregedő népesség.....	12
4.2 Termékenység:.....	12
4.3 Halandóság és várható élettartam:.....	13
4.4 Természetes szaporodás/fogyás egyenlege:.....	13
4.5 Belföldi vándorlás: elvándorlás a fővárosból és szuburbanizáció.....	14
4.6 Nemzetközi vándorlás: bevándorlás és kivándorlás.....	16
5 Területi sajátosságok: kerületi bontás és agglomerációs trendek ...	18
6 Budapest és agglomerációja: együtt nő a térség?	22
7 Következtetések és kitekintés a jövőre.....	24
Felhasznált irodalom.....	28
Mellékletek:	28

1 Bevezetés – A téma indokoltsága és fókusza

Budapest lakosságszámának alakulása az elmúlt évtizedekben komoly társadalmi és várostervezési kérdéseket vet fel. Míg számos európai nagyváros – például Berlin, Bécs vagy London – jelentős népességnövekedést ért el az ezredforduló óta, addig a magyar főváros kilóg a sorból: Budapest népessége a rendszerváltás utáni időszakban csökkenő vagy stagnáló tendenciát mutat.

A város lakossága 1989-ben érte el történelmi csúcsát mintegy 2,1 millió fővel, ezt követően azonban a népességfogyás és a szuburbanizáció nyomán drasztikus csökkenés következett be. A 2022-es népszámlálás idején Budapest lakónépessége már csak 1,68 millió fő volt, ami a 32 évvel korábbi értéknek nagyjából a négyötöde. Öt évtized távlatában még szembetűnőbb a változás: 1970 és 2022 között a főváros népessége közel 319 ezer fővel (mintegy 16%-kal) csökkent, így a lakosságszám visszasüllyedt az 1,7 milliós határ alá. A csökkenés mértéke a 1980-as népszámlálási csúcshoz képest – amikor 2 059 000 lakosa volt Budapestnek – több mint 370 ezer fő.

A téma időszerűségét egyrészt a friss népszámlálási adatok adják: a 2022-ben gyűjtött adatok rávilágítanak a fővárosi demográfiai trendek hosszú távú következményeire. Másrészt az utóbbi évek globális és hazai eseményei – például a COVID-19 világjárvány és az abból fakadó mobilitási változások – új megvilágításba helyezték Budapest népességfogyását.

A BP Műhely számára különösen fontos a kérdés, hiszen a főváros népességének alakulása közvetlen hatással van a várostervezésre, az infrastruktúra-fejlesztésekre, a gazdaságra és a közszolgáltatásokra. Egy zsugorodó város más kihívásokkal néz szembe, mint egy dinamikusan növekvő metropolisz: az elöregedő lakosság ellátása, az üresen maradó lakások vagy épp a csökkenő adóbevételek mind stratégiai tervezést igényelnek. A téma aktualitását tovább fokozza, hogy a kormányzati és önkormányzati döntéshozóknak reagálniuk kell a demográfiai folyamatokra – például lakáspolitikai, közlekedési, vagy éppen családpolitikai intézkedésekkel. Emellett a demográfiai trendek kutatói számára Budapest, mint közép-európai főváros kiemelt esettanulmány, ahol a poszt szocialista átalakulás, a migrációs folyamatok és a társadalmi változások hatásai komplex módon jelentkeznek.

2 Kutatási kérdések és célkitűzések

Jelen tanulmány célja, hogy átfogóan elemezze Budapest népességfogyásának jelenségét a rendszerváltás utáni időszaktól napjainkig, történeti kitekintéssel és területi bontással. Ennek érdekében az alábbi fő kutatási kérdésekre keressük a választ:

1. Hogyan alakult Budapest népességének nagysága és összetétele a rendszerváltást követő évtizedekben, és mely időszakokban volt a legjelentősebb a fogyás üteme?
2. Milyen tényezők magyarázzák a főváros lakosságának csökkenését? Mekkora szerepet játszik a természetes fogyás (azaz a születések és halálozások különbözete), a belföldi elvándorlás (különösen a szuburbanizáció) és a nemzetközi vándorlás?
3. Milyen területi különbségek figyelhetők meg Budapest egyes kerületei között a demográfiai folyamatok terén? Vannak-e olyan városrészek, amelyek növekedni tudtak vagy kevésbé érintettek a népességfogyásban, és ha igen, mi ennek az oka?
4. Milyen társadalmi és gazdasági következményei vannak a fővárosi népességfogyásnak, és milyen jövőbeli trendekre lehet számítani? (Például várható-e Budapest népességének stabilizálódása vagy akár növekedése a következő évtizedekben bizonyos feltételek mellett.)

A fenti kérdések megválaszolásához az alapidokumentum magyar és angol nyelvű szakirodalomra, hivatalos statisztikákra (elsősorban a Központi Statisztikai Hivatal – KSH adataira) és korábbi kutatások eredményeire támaszkodik. Az alapidokumentum strukturáltan tárgyalja előbb a történeti áttekintést és a főbb trendeket, majd az egyes demográfiai komponenseket (természetes szaporodás/fogyás, vándorlás), ezután a területi (kerületi és agglomerációs) sajátosságokat, végül pedig összegzi a következtetéseket és kitér a jövőbeni kilátásokra.

A célcsoport – döntéshozók és kutatók – igényeinek megfelelően az alapidokumentum nem csupán számszerű adatokat sorakoztat fel, hanem értelmezi is azokat, rávilágítva a mögöttes folyamatokra és összefüggésekre. Az alábbi elemzés így alapidokumentumként szolgálhat a fővárosi demográfiai trendek megértéséhez és a lehetséges beavatkozási pontok azonosításához.

3 Demográfiai trendek a rendszerváltás után: történeti áttekintés

3.1 A népesség alakulása 1990 előtt – történelmi háttér röviden

Budapest népességszámának múltbeli íve a 19. század végétől meredek növekedést mutatott, mely a 20. század második felében tetőzött. A főváros 1980-ban érte el történetének legmagasabb népességét, amikor a népszámlálás 2 059 000 főt regisztrált. Ez a gyors növekedés az iparosodás, az urbanizáció és a Budapesthez csatolt peremterületek (Nagy-Budapest 1950-es létrehozása) együttes eredménye volt. Az 1970-es évek végére azonban már mutatkoztak a növekedés kifulladásának jelei: a termékenység csökkenése és az elöregedés miatt

a természetes szaporodás üteme visszaesett, sőt az 1980-as évektől országos szinten a halálozások száma rendre meghaladta a születések számát. Budapest népességnövekedése az 1980-as évekre lelassult, és 1989-ben – részben demográfiai okokból (az ún. Ratkó-korszakban született népes generáció ekkor kezdett gyermekeket vállalni) – a főváros népessége elérte a 2,1 millió fős lélektani csúcst. Ezt követően azonban a város történetében először tartós csökkenés indult meg.

A szocialista időszak vége felé Budapest már túljutott a klasszikus urbanizációs szakaszán. A korábbi évtizedek faluból városba áramló belső vándorlása meggyengült, s a lakosság területi újraeloszlása új fázisba lépett. A nyugat-európai nagyvárosokban már a 1970-es évektől lezajlott az ún. szuburbanizáció, vagyis a városmagból az agglomerációs gyűrűbe való kiköltözés folyamata. Magyarországon – a sajátos szocialista lakásviszonyok miatt – ez a jelenség csak a 1990-es évek elején gyorsult fel, amikor a lakáspiac liberalizálódása, az autóhasználat terjedése és a városi életmód megváltozása lehetővé tette, hogy tömegek költözzenek a fővárost övező kertvárosokba, községekbe. A történelmi előzmények vázlatos áttekintése azért lényeges, mert rávilágít: a budapesti népességfogyás nem egy izolált, váratlan fejlemény, hanem illeszkedik a fejlett országokban tapasztalt városnépesség-ciklusok mintázatába (urbanizáció → szuburbanizáció → dezurbanizáció/reurbanizáció).

3.2 Az 1990-es évek: drasztikus népességfogyás és szuburbanizáció

Az 1990-ben bekövetkezett politikai és gazdasági rendszerváltás katalizátorként hatott a már megindult demográfiai trendekre. Budapest népessége 1990 és 2000 között gyors ütemben csökkent: 1990. január 1-jén a főváros népessége még valamivel 2 millió fölött volt (2 016 700 fő), azonban egyetlen év alatt – 1991-re – a lakosságszám a lélektani határ alá esett. A következő években folytatódott ez a zuhanás: a 2001. évi népszámlálás idejére Budapest lélekszáma 1 777 921 főre esett vissza. Vagyis alig több mint egy évtized alatt a főváros mintegy 240 ezer főt veszített, ami ~12%-os csökkenésnek felel meg. Ez a drámai fogyás alapvetően két tényező együttes hatásából eredt. Egyrészt a rendszerváltás után a születésszámok országszerte meredeken zuhantak (a gyermekvállalási kedv bizonytalanná vált az új gazdasági környezetben), másrészt példátlan mértékű kiköltözési hullám indult meg a fővárosból a környező településekre.

A szuburbanizáció jelensége a 90-es években Budapest esetében azt jelentette, hogy a városmag népessége erőteljesen csökkent, miközben a közvetlen agglomeráció – Pest megye Budapesttel szomszédos települései – gyors növekedésnek indult. A fővárosból különösen a családos fiatalok és a középosztálybeliek költöztek ki nagy számban kertes házas övezetekbe. Jellemző adat, hogy Budapest egyik legnagyobb elővárosa, Érd lakossága 1990 óta közel a duplájára nőtt, és mára 71 ezernél is többen lakják (többen, mint néhány megyeszékhelyet). Nem egy kisebb agglomerációs község (például Budajenő, Nagytarcsa, Gyömrő stb.) népessége megkétszereződött a 90-es évek folyamán a kiköltözési hullám miatt. Ezzel szemben Budapest kerületei közül sok elvesztette lakosságának jelentős részét. Pusztán számszerűen: 1990 és 2001 között a főváros ~239 ezer fős veszteségével szemben a tágabb agglomerációs övezet népessége ~20%-kal emelkedett, így a Budapestet körülvevő települések lélekszáma 2001-re megközelítette az 1 millió főt. A Közép-Magyarország régió (Budapest és Pest megye együtt) 2001-re 2,83 millió főt számlált, ami jelentős koncentrációt jelzett az ország más részei rovására.

A gyors ütemű népességfogyás hátterében azonban nem csak az agglomerációba való költözés állt. A természetes fogyás is hozzájárult: a 90-es években a fővárosban a halálozások száma rendre meghaladta a születéseket, évente több ezer fős csökkenést okozva. Budapest népessége hagyományosan idősebb korstruktúrájú volt, mint az országos átlag (a főváros vonzotta a fiatal munkaképes korúakat, de ugyanakkor sok idős ember maradt a városban, miután gyermekeik kiköltöztek). Így a mortalitás magasabb bázisról indult, míg a termékenységi ráta a nagyvárosi életmód miatt alacsonyabb volt a nemzeti átlagnál. E két tényező – kevesebb születés és több halálozás – negatív természetes szaporodási egyenleget eredményezett. Például 1990-ben Budapest területén kb. 19 ezer gyermek született, miközben mintegy 28 ezer halálozás történt – az éves természetes fogyás

közel 9 ezer fő volt (ez akkoriban ~4,5%-os éves fogyásnak felelt meg). Ez a veszteség halmozódott rá a kivándorlási hullámra.

Az 1990-es évek végére a tendencia némileg mérséklődött, de a fővárosi népességfogyás összességében példátlan mértékű volt. A szocializmus utolsó évtizedében megszokott stagnáláshoz képest a piaci viszonyok között Budapest demográfiai pályája „megfordult”: immár nem a vidékről felköltözők növelték a lakosságot, hanem a fővárosiak egy része hagyta el a várost. Fontos hangsúlyozni, hogy ez a folyamat nem a főváros egyedi sajátossága csupán, hanem szélesebb poszt szocialista térségi jelenség. Hasonló, bár eltérő mértékű népességcsökkenést éltek át az 1990-es években más nagyvárosok is a régióban, például Lipcsében, Varsóban vagy akár a magyar megyeszékhelyek közül több is (Debrecen, Miskolc, Pécs stb. enyhébb fogyást regisztráltak). Ám Budapest nagyságrendje miatt a teljes országos népességfogyásban is jelentős tényező volt: az 1990 utáni évek országos lakosság szám-csökkenésének tetemes része a fővárosból való fogyásból adódott.

Összefoglalva, a rendszerváltást követő első évtized Budapest számára a népességvesztés és decentralizáció időszaka volt. A város elveszítette lakóinak több mint tizedét, miközben a környéke és vidéki térségek (legalábbis a vonzáskörzeten kívüli, távolabbi falvak) némileg stabilizálódtak.

3.3 A 2000-es évek: lassuló csökkenés, stagnálás és részleges stabilizáció

A 21. század első évtizedében Budapest népességfogyása lelassult, sőt az évtized második felében megállni látszott. A 2001-es mélypont után (1,75 millió fő) a város lakossága ingadozó, de összességében stagnáló pályára állt. Ebben az időszakban a népességszám hol kis mértékben csökkent, hol kissé emelkedett, de érdemi változás nem történt 1,7 millió körüli szinten. 2005–2006-ra Budapest lélekszáma elérte a historikus minimumot, kb. 1 696 000 főt. Ezt követően azonban enyhe növekedés indult: a KSH által 2011. október 1-jén közzétett hivatalos adat – a népszámlálást követően – 1 725 578 fő volt, ami közel 30 ezer fős emelkedés a 2007-es mélyponthoz képest.

Mi magyarázza ezt a trendfordulót a 2000-es években? Egyrészt mérséklődött a belföldi elvándorlás üteme Budapest esetében. A szuburbanizáció tovább folytatódott ugyan, de a 90-es évek elementáris kiköltözési hulláma alábbhagyott. A 2000-es évtized közepére a főváros környékén a szuburbanizációs dinamika csillapodni kezdett. Ennek okai között szerepelt, hogy a kiköltözést ösztönző tényezők egy része vesztett erejéből: a közlekedési torlódások, az ingázás költségei és időigénye ellensúlyozni kezdték a kertvárosi élet vonzerejét. Emellett a főváros bizonyos részei vonzóbbá váltak (pl. belső kerületek rehabilitációs programjai indultak). Másrészt a nemzetközi vándorlási mérleg pozitívabbá vált a 2000-es években. Budapest egyre inkább célpontjává vált a külföldi bevándorlóknak: mind a környező országok magyar ajkú lakosai, mind más országokból érkező

munkavállalók, diákok telepedtek le nagyobb számban a fővárosban. A 2011-es népszámlálás adatai szerint a külföldi születésű népesség aránya és száma is jelentősen nőtt az ezredfordulóhoz képest. A 2010-es évek elejére a Budapesten élő külföldi állampolgárok aránya kb. 4,4%-ra emelkedett, ami a főváros 1,7 milliós népességéből mintegy 75 ezer főt jelentett. (2011-ben a városban élő külföldiek számát ~43 ezerre tették a népszámlálási kérdőívek szerint, de a lakcím-bejelentések alapján ennél többen lehettek – ez a különbség módszertani eltérésekből fakad.)

A természetes fogyás továbbra is fennmaradt a 2000-es években, ám ennek mértéke is csökkent valamelyest. Egyrészt a halandósági mutatók lassú javulása (a várható élettartam növekedése) mérsékelte a halálozások számát, másrészt 2004 után – bár alacsony bázisról – a születésszámok némi emelkedést mutattak (az ún. „Ratkó-unokák” generációja belépett a családalapítási korba). A természetes fogyás éves volumene így a 90-es évek végi ~8-9 ezer főről a 2000-es évek végére ~5-6 ezer főre mérséklődött. Ezt a veszteséget a pozitív vándorlási egyenleg (főként a nemzetközi bevándorlás) kezdte ellensúlyozni. 2007 és 2011 között Budapest népessége azért tudott növekedni, mert a bevándorlásból származó nyereség meghaladta a természetes fogyás miatti veszteséget.

A 2000-es évek közepén gyakran emlegették, hogy Budapest népessége stabilizálódott, sőt egyes években növekedett. Bár a növekedés mértéke szerény volt, pszichológiai jelentőséggel bírt, hiszen megtörni látszott a hosszú évek óta tartó folyamatos zsugorodás. 2005 és 2010 között a lakosság szám 1,69 millióról 1,72 millióra kúszott fel. 2015-re pedig a KSH adatai szerint elérte az 1 741 601 főt, tehát mintha Budapest „visszanyert” volna valamennyit az elszenvedett csökkenésből. Fontos azonban megjegyezni, hogy ez a növekedés nagyrészt statisztikai és adminisztratív hatásoknak is betudható: egyre többen jelentették be lakcímüket Budapestre (pl. az agglomerációból is, akár munkavállalás vagy oktatás okán), és a 2011-es népszámlálás új módszertana is több Budapesten élőtl számolt meg, mint amennyien korábban adminisztratív adatbázisokban szerepeltek.

Összegzés a 2000-es évekről: A város lakosságcsökkenése megállt, de nem fordult át robusztus növekedésbe. Budapest 2010 körül „demográfiai szempontból stabilnak” volt mondható. A rendszerváltás utáni mélypontot maga mögött hagyva a főváros népessége ~1,7-1,74 millió fő között ingadozott. Ezzel párhuzamosan Közép-Magyarország népessége meghaladta a 3 milliót (Budapest stagnálása mellett Pest megye folytatta gyarapodását, bár lassabb ütemben). A hazai köztudatban az jelent meg, hogy „Budapest népessége újra növekszik” – ami szociálpszichológiai értelemben optimizmust keltett a város jövőjét illetően.

3.4 A 2010-es évek és napjaink: új kihívások – stagnálás, csökkenés és a COVID-19 hatása

A 2010-es évek elején Budapest lakosságszáma a korábbi növekvő trendet folytatva 2015-ig emelkedett, ám az évtized második felében ismét megjelent a csökkenés.

A 2015-ös ~1,751 millió főről 2019-re nagyjából 1,722 millió fő közelébe süllyedt vissza a népesség. A 2010–2020 közötti időszakot tehát egy enyhe hullámváz jellemezte: előbb növekedés, majd stagnálás, végül csökkenő trend.

Ennek okai összetettek, és részben új tényezők is szerepet kaptak:

1. Lakáspiaci és társadalmi változások:

A 2010-es évek közepétől Budapest ingatlanpiaca fellendült, az árak robbanásszerűen emelkedtek. A magas lakásárak és bérleti díjak sokakat arra ösztönöztek, hogy a megfizethetőbb agglomerációt válasszák otthonukként. Ez újra élénkítette a kiköltözési kedvet, különösen a fiatal családok körében, akik a kormány családtámogatási programjait (CSOK, „falusi CSOK” stb.) vidéken hatékonyabban tudták felhasználni saját ingatlanhoz jutásra. Emellett a belső kerületekben az Airbnb és a turizmus hatására sok lakás került ki a hosszú távú lakhatási piacról, ami a helyi lakosság csökkenéséhez járult hozzá (miközben az ingatlanok nem álltak üresen, csak nem állandó lakosok laktak).

2. Belföldi vándorlás továbbra is negatív mérlege:

A 2010-es években is jellemző maradt, hogy belföldi viszonylatban Budapest veszteséges: többen költöztek ki a fővárosból más hazai településre, mint ahányan máshonnan ide költöztek. Az egyenleg ugyan nem volt olyan drámai negatív, mint a 90-es években, de folyamatos mínuszt jelentett. A legtöbb belföldi vándorló továbbra is Pest megye településeit részesítette előnyben – vagyis a fővárost elhagyók többsége a közvetlen agglomerációban telepedett le. Ugyanakkor a távolabbi vidéki városokból a fiatalok beáramlása némileg csökkent: egyrészt az ország egészét érintő népességfogyás miatt kevesebb fiatal van, másrészt a vidéki nagyvárosok (pl. Győr, Debrecen) relatíve megerősödtek, így néhányan inkább regionális központokban maradtak.

3. Nemzetközi migráció vegyes hatása:

A 2010-es években Magyarország európai uniós csatlakozása nyomán megnyílt külföldi munkavállalás lehetősége miatt sok magyar hagyta el az országot, ami a fővárost is érintette. Különösen a fiatal, képzett munkaerő egy része vállalt munkát Ausztriában, Németországban, az Egyesült Királyságban stb. Ez a kivándorlás nehezen mérhető pontosan Budapest szintjén, de hozzájárult a fiatal népesség fogyásához. Ezzel párhuzamosan azonban növekedett a külföldi állampolgárok száma Budapesten: 2018 és 2020 között például 76 ezerről 91 ezerre emelkedett a Budapesten

tartózkodó külföldi állampolgárok száma. A COVID előtti években sok európai fiatal (Erasmus hallgatók, startupperek), valamint távol-keleti és közel-keleti diák és munkavállaló költözött a városba. 2020-ban a fővárosban élő regisztrált külföldiek száma megközelítette a 92 ezret, majd a pandémia alatt átmenetileg visszaesett (~87 ezer főre 2021-ben), de 2022-re ismét növekedésnek indult. 2024 elejére pedig már közel 114 ezer külföldi állampolgár élt Budapesten. A külföldiek növekvő jelenléte némileg tompította a hazai lakosság fogyását – különösen, hogy több mint felük európai országból érkezett, így integrációjuk viszonylag zökkenőmentes, és jellemzően a munkaképes korú népességet gyarapítják. Ugyanakkor a nemzetközi migráció pozitív egyenlege sem tudta teljesen ellensúlyozni a belföldi elvándorlást és a természetes fogyást.

4. COVID-19 hatás (2020–2022):

A 2020-ban kezdődő koronavírus-járvány a demográfiai folyamatokra is erőteljes (bár remélhetőleg rövid távú) hatást gyakorolt. Egyrészt a járvány miatti halálozási többlet országosan és Budapesten is jelentős volt 2020-2021-ben, ami felgyorsította a természetes fogyást (Budapesten 2020-ban és 2021-ben is több ezer fővel többen haltak meg, mint az előző években várható lett volna). Másrészt a pandémia alatti korlátozások megakasztották a nemzetközi migrációt: a külföldi beutazások csökkenése, az egyetemisták távolléte stb. miatt 2020-2021-ben a külföldi beáramlás szinte leállt. Emellett megfigyelhető volt egy új jelenség: a karantén-időszak alatt sokan, akik megtehették, ideiglenesen kiköltöztek vidékre vagy az agglomerációba (például home office-ból dolgozók), hogy kertes házban vészeljék át a lezárásokat. Mindezen hatások eredményeként 2020 és 2022 között Budapest lakossága ismét látványosan csökkent – 2020. januári KSH adat szerint a főváros lakosság száma 1 717 144 fő, míg 2022 október 10-i népszámlálás eredményeként csupán 1 672 443 fő volt. A csökkenés mértéke a 90-es évek óta nem tapasztalt nagyságrendű volt, bár okai eltérőek (részben átmeneti jellegűek). 2023 elejére a lakónépesség további csökkenéssel ~1,671 millió főre süllyedt.

A 2020-as évek elején azonban – a járvány enyhülésével – ismét változás körvonalazódik: 2023-ban előzetes adatok szerint megtört a negatív trend, és 2024-re mintegy 15 ezer fős növekedést mért a KSH Budapesten. Ez azt jelenti, hogy 2024 januárjára a főváros lakossága ~1,686 millió főre emelkedett. A növekmény hátterében elsősorban a nemzetközi migráció felélénkülése áll: 2022-23-ban a háborús menekültek és vendégmunkások jelentős része Budapestre koncentrálódott (például az Ukrajnából érkezők közül sokan a fővárosban telepedtek meg). Ezt támasztják alá a külföldi állampolgárok számadatai is, amelyek 2022-ről 2024-re ugrásszerű növekedést mutattak (mintegy +25 ezer fő két

év alatt). Emellett a belföldi migrációs veszteség is csökkent 2023-ra: Pest vármegye vándorlási többlete 2020-ban még ~13 ezer fő volt, 2022-re 11 ezerre, 2023-ban pedig ~5,4 ezerre mérséklődött, ami arra utal, hogy a kiköltözési hullám gyengült, vagy legalábbis kevesebben hagyták el Budapestet, mint korábban.

Összefoglalva a jelenlegi helyzetet (2020-as évek közepén): Budapest népessége ~1,68 millió körül stabilizálódni látszik a pandémia utáni fellendülés hatására, de még mindig jóval elmarad a 1990 előtti 2 milliós nagyságrendtől. A demográfiai folyamatok összetettek: a természetes fogyás folyamatos kihívást jelent, a belföldi vándorlási veszteség csökkent ugyan, de nem tűnt el, és a nemzetközi migráció lett a mérleg nyelve, amely időnként pluszba, időnként mínuszba billenti a változás irányát. A következőkben részletesebben megvizsgáljuk a népességfogyás összetevőit – a természetes népmozgalmi folyamatokat és a vándorlást –, majd kitérünk a területi sajátosságokra, azaz arra, hogyan oszlik meg a fogyás (vagy növekedés) Budapest egyes részei között.

4 A népességfogyás összetevői és okai

Budapest lakosságszám-változását két fő demográfiai komponens határozza meg: egyrészt a természetes szaporodás vagy fogyás (az élveszületések és a halálozások különbsége), másrészt a vándorlási egyenleg (az odaköltözők és az elvándorlók különbsége). Ezekhez társul harmadik tényezőként a lakcím-nyilvántartási és adminisztratív változások, amelyek időnként technikai növekményt vagy csökkenést eredményezhetnek (pl., ha nagyszámú ember jelentkezik át egyik évben). Ebben a fejezetben a természetes népmozgalom és a vándorlás szerepét vesszük górcső alá, elemezve, milyen mértékben járultak hozzá Budapest népességfogyásához, illetve bizonyos időszakokban részleges gyarapodásához.

4.1 Természetes fogyás: alacsony születésszámok és öregedő népesség

Budapest hosszú ideje jellemző demográfiai vonása, hogy több halálozás történik, mint ahány születés. A fővárosban a természetes szaporodás már az 1980-as évek elején negatívba fordult, megelőzve az országos trendet. A jelenség mögött egyrészt a gyermekvállalási kedv nagyvárosokra jellemző alacsonyabb volta áll (a városokban a nők később vállalnak gyermeket és kevesebbet, mint vidéken), másrészt Budapest korstruktúrája: magasabb az idősek aránya, akiknél értelemszerűen a halandóság magasabb.

4.2 Termékenység:

A teljes termékenységi arányszám (TTA) Budapesten a rendszerváltás után mélypontra került. Míg országosan a TTA az 1990-es ~1,8-ról 1999-re ~1,3-ra esett

vissza, addig a fővárosban ez idő alatt 1,2 alá süllyedt (pontos adatok szerint 1999-ben Budapest TTA értéke ~1,1 körül mozgott). Ez azt jelenti, hogy egy budapesti nő átlagosan jóval egy gyermekszám felett sem vállalt gyermeket élete során, ha ezek az alacsony születési intenzitások tartósan fennmaradnak.

A 2000-es években némi javulás történt: a fővárosi TTA 2016-ra megközelítette az 1,4-et, de ez is elmaradt az országos 1,5-1,6-os értékektől. A 2010-es évek végén a kormányzat családpolitikai intézkedései (CSOK, adókedvezmények) országszerte némi emelkedést hoztak a termékenységekben, de Budapesten kisebb mértékben hatottak, részben az ingatlanárak drágulása és a karrierorientált városi életmód miatt. 2019-re a fővárosi TTA ~1,3 körülire becsülhető. A COVID-időszakban rövid távon csökkent a születésszám (2020-ban és 2021-ben kevesebb gyermek született, mint a megelőző években), ám 2022-ben volt némi „felpattanás” – országosan és a fővárosban egyaránt –, ami részben a halasztott szülések bepótlásának tudható be.

4.3 Halandóság és várható élettartam:

Budapest halandósági mutatói hosszú távon kedvezőbbek voltak az országos átlagnál, különösen a rendszerváltás utáni két évtizedben. Ennek oka részben, hogy a fővárosban jobb az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés és magasabb az iskolázottság, ami pozitívan hat a várható élettartamra. Ugyanakkor a levegőszennyezettség és a városi stressz negatív hatása is számottevő lehet. Összességében a születéskor várható élettartam a budapesti férfiak és nők esetében mintegy 1-2 évvel haladta meg a vidékieké a 2000-es években. A 2010-es évekre a különbség némileg mérséklődött. A halálozások száma a fővárosban a 90-es évek eleji ~28 ezerről 2010-re ~20-21 ezerre csökkent éves szinten, köszönhetően a javuló egészségügynek és a csökkenő időskorú népességnek (a nagy létszámú háború utáni kohorszok ekkor még nem érték el a 70-80 éves kort). Azonban 2010 után az idős korosztályok létszáma ismét nőtt, így a halálozások enyhén emelkedtek. 2019-ben mintegy 22 ezer haláleset történt Budapesten. 2020-ban és 2021-ben a COVID halálozási többlete miatt kiugróan magas, ~25-26 ezer fő volt évente. 2022-ben visszaesett ~21 ezerre.

4.4 Természetes szaporodás/fogyás egyenlege:

Kombinálva a fenti folyamatokat, Budapest természetes népmozgalmi mérlege az elmúlt három évtizedben folyamatosan negatív volt. A mélypont a 90-es évek közepén volt (kb. -10 ezer fő/év). A 2000-es évek közepére kb. -5 ezer fő/évre javult, majd 2010 körül kb. -6 ezer/év volt. A 2010-es évek közepén, a születésszám növekedésével, kb. -4 ezer fő/évig is javult a mérleg (2016-ban pl. nagyságrendileg 14 ezer születés vs. 18 ezer halálozás). Az évtized végére a természetes fogyás kb. -7 ezerre ment vissza (2019-ben kb. 17 ezer születés és 24 ezer halálozás). 2020-2021-ben a fogyás felugrott nagyságrendileg -10 ezer/évre (kevesebb születés, több

halál), majd 2022-ben kb. -7 ezer volt. Vagyis Budapest lakossága belső utánpótlás híján önmagában folyamatosan csökken – ha senki se költözne a városba vagy onnan el, a főváros népessége akkor is évente néhány ezres ütemben apadna. Ez a demográfiai alaphelyzet nem változott lényegesen a rendszerváltás óta, legfeljebb mértéke ingadozott. Ennélfogva Budapest népességének stabilizálódása vagy növekedése csak akkor lehetséges, ha a vándorlási egyenleg pozitív, és ellensúlyozza a természetes fogyást.

4.5 Belföldi vándorlás: elvándorlás a fővárosból és szuburbanizáció

A belföldi (országon belüli) vándormozgalom Budapest esetében hosszú időn át negatív mérleget mutatott: több belföldi lakos hagyta el a fővárost, mint ahány más hazai településről érkezett. Ennek történelmi áttekintését tekintve a Budapestre irányuló belső vándorlás a 20. század nagy részében pozitív volt (vidékről sokan költöztek fel a fővárosba munkalehetőségek és városi életforma miatt). Ez a trend a 1980-as évekre gyengült, majd a 90-es években teljesen megfordult: Budapest nettó kibocsátója lett a népességnek.

Az 1990-es évek erőteljes elvándorlása:

Mint korábban tárgyaltuk, a rendszerváltás után Budapest vesztesége a belföldi vándorlásból fakadóan jelentős volt, elsősorban az agglomeráció javára. A KSH statisztikái szerint 1990 és 2001 között Budapest belföldi vándorlási egyenlege minden évben negatív volt, évente több ezer fős deficit halmozódott fel. Összesítve a 90-es évtizedben tízezres nagyságrendű (valószínűleg ~100 ezer fő körüli) nettó veszteség érte a fővárost a belföldi vándorlás következtében.

A szuburbanizáció a fő mozgatóerő: Budapest lakosai elsősorban a környező településekre költöztek ki, kisebb részben pedig az ország távolabbi részeibe (utóbbi jellemzően nyugdíjasok vidékre visszaköltözése, illetve a legszegényebbek elvándorlása a megélhetési költségek miatt Borsod, Szabolcs falvaiba). A belföldi vándorlási különbözet 1994 körül mélypontra került: a maximum negatív érték meghaladta az évi -10 ezer főt is. Területileg nézve a veszteség szinte teljes egészében Pest megyében realizálódott nyereségként – azaz Budapest vesztese egyenlő volt Pest megye nyertesével. Erre utal, hogy 1990–2001 között Pest megye lakossága ~20%-kal nőtt, miközben a fővárosé 12%-kal csökkent, a távolabbi megyék többsége pedig stagnált vagy fogyott.

2000-es évek:

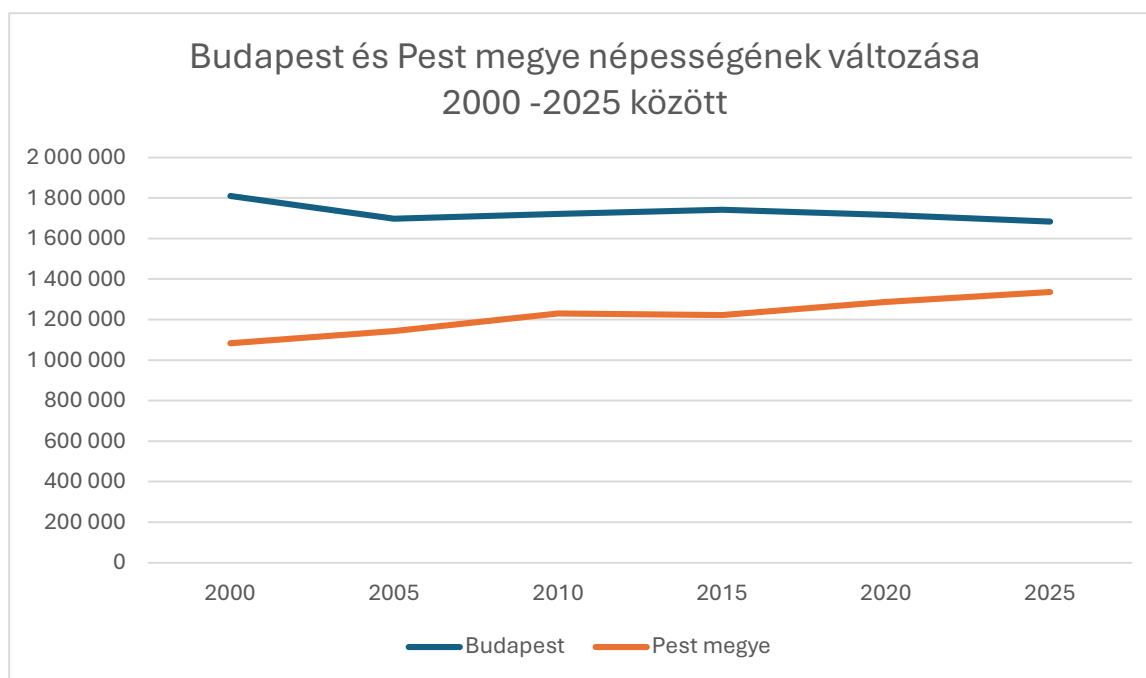
A 2000-es évek közepétől a belföldi vándorlás egyenlege Budapest számára javult. 2007-re például a főváros belföldi vándorlási vesztesége mindössze néhány száz fő volt, sőt volt olyan év (2011 körül), amikor majdnem egyensúlyba került. Ez részben

a szuburbanizáció kifulladásának, részben annak köszönhető, hogy a vidéki Magyarország népességfogyása miatt potenciális „beköltözők” is voltak – például egyetemre, munkára sok fiatal jött Budapestre a kisebb településekről. Ugyanakkor ezek a beköltözők gyakran már nem a belső kerületekben telepedtek le, hanem eleve az agglomerációs övezetben (bejárással). A belföldi migrációs mintázat tehát differenciálódott: Budapest és közvetlen peremvidéke együtt növekedett a távolabbi vidék rovására (ezt hívják koncentrált népességfogyásnak: az ország periferiáiról a központi régióba tartó áramlás, miközben maga a központ sem nő jelentősen). A 2010-es évekre Közép-Magyarország régiója már nettó befogadó térség lett belföldi vándorlás szempontjából, de ennek haszonélvezője nagyjából Pest megye volt, Budapest kevésbé. Az országon belüli népességmozgások eltérő trendeket eredményeztek: 2010–2050 között várhatóan a városok népessége nő, míg a vidéki kistérségeké csökken.

2010-es évek: újra növekvő belső elvándorlás a ciklus végén

A 2015 utáni lakáspiaci drágulás hatására – ahogy arról fentebb szó esett – Budapest belföldi vándorlási vesztesége ismét nőtt. Az elemzések szerint 2022-ben Budapest összlakossága 18 ezer fővel csökkent, és a legnagyobb vesztesek között volt több fővárosi kerület is (pl. IV. kerület - Újpest, XXI. kerület - Csepel). Eközben a legdinamikusabban növekvő települések listáját agglomerációs városok vezették – Érd, Erdőkertes, Nagytarcsa stb. mind százfős nagyságrendű gyarapodást könyvelhettek el egy év alatt. Ez világosan mutatja, hogy a belső vándormozgalom a járvány előtt ismét Budapest ellen hatott: akik meg tudták fizetni, a kertvárosokba költöztek a belvárosi lakások helyett. A COVID alatt aztán – érdekes módon – a főváros még nagyobb belföldi vándorlási veszteségeket szenvedett, de ezek részben ideiglenesek voltak (sokan csak átmenetileg hagyták el a várost).

Összességében a belföldi vándorlás 1990 óta negatív tényező Budapest demográfiájában. A mértéke ingadozott: a 90-es évek erős elvándorlását a 2000-es évek enyhébb folyamatai követték, majd a 2010-es évek végén megint nőtt az elvándorlási kedv. A 2020-as évek elején, a pandémia után úgy tűnik, ismét csökken az elvándorlás üteme, de egyelőre nem beszélhetünk a trend megfordulásáról. A Budapest vs. Pest megye lakosságszám alakulása jól szemlélteti ezt a folyamatot. Míg 2000-ben Budapest ~1,81 milliós népességével szemben Pest vármegye ~1,08 millió lakost számlált, addig 2025-re Budapest 1,68 millióra csökkent, Pest vármegye pedig ~1,33 millióra nőtt. A következő grafikon bemutatja a főváros és környéke lakosságának változását a 2000-es évektől napjainkig, érzékeltetve a két trend ellentétes irányát:

(forrás: KSH adatok, a BP Műhely saját szerkesztése)

A grafikonon jól látható, hogy miközben Budapest lakossága csökkent, Pest vármegyéé folyamatosan emelkedett, ami a szuburbanizáció eredménye.

4.6 Nemzetközi vándorlás: bevándorlás és kivándorlás

A harmadik kulcstényező Budapest népességváltozásában a nemzetközi migráció, azaz a külföldről érkezők és a külföldre távozók mérlege. Budapest mindig is a leginkább nemzetköziesedett város volt Magyarországon, de a szocializmus alatt a nemzetközi migráció volumene elhanyagolható volt (néhány ezer főnyi külföldi tartózkodott csak az országban). A rendszerváltás után azonban fokozatosan kinyílt az ország és Budapest vált a bevándorlók legfőbb célpontjává.

Bevándorlás (immigráció):

A 1990-es években a bevándorlók zömét a környező országok magyar nemzetiségű állampolgárai adták (Erdélyből, Vajdaságból, Kárpátaljáról érkező családok). Ők jellemzően könnyen integrálódtak, és sokan Budapesten telepedtek le. A 2001-es népszámlálás ~39 ezer külföldi állampolgárt talált Budapesten. A 2004-es EU-csatlakozás után megnőtt a nyugat-európai országokból érkező fiatalok száma (munka vagy tanulás céljából), illetve a távol-keleti (kínai, vietnámi) közösség is gyarapodott. 2011-re a külföldi állampolgárok száma ~84 ezerre nőtt. A 2010-es évek közepén a migrációs válság és az EU mobilitás hatására tovább nőtt a számuk: 2018-ban már 76 824 külföldi élt Budapesten, 2019-ben 85 089 fő. A legnépesebb csoportok a kínai, német, román, szlovák, szerb, vietnámi, orosz állampolgárok voltak, de jelentős számban jelentek meg arab országokból és Törökországból

érkező diákok is a főváros egyetemerein. A Budapesten élő külföldiek térbeli eloszlása is sajátos: elsősorban a belső városrészekben koncentrálódnak. A 2022-es adatij szerint a legtöbb külföldi származású állandó lakos az V., VI., VII. és VIII. kerületben élt; összesen 88 251 fő külföldi állampolgárt írtak össze Budapesten.

A 2020-as évek elején a nemzetközi bevándorlás további hullámát hozta az orosz-ukrán háború: 2022-ben és 2023-ban több tízezer háborús menekült érkezett Ukrajnából, akik közül sokan (különösen a fiatalabb, képzett réteg) Budapesten maradtak ideiglenesen vagy tartósan. Emellett a munkaerőhiány miatt is érkeztek vendégmunkások (pl. Dél-Ázsiából néhány ezren). Mindez oda vezetett, hogy 2024 elején már közel 114 ezer főre becsülték a Budapesten tartózkodó külföldi állampolgárok számát, ami új rekordnak tekinthető.

Kivándorlás (emigráció):

A nemzetközi vándorlás másik oldala a Budapestről külföldre távozók. Ezt nehezebb számszerűsíteni, mert a hivatalos statisztikák csak a letelepedési szándékkal kivándorlókat rögzítik. Ugyanakkor tudható, hogy 2004 után sok budapesti fiatal próbált szerencsét Nyugat-Európában, akár csak néhány évig, akár végleg. A 2011 utáni években a kivándorlás felgyorsult Magyarországról – csúcsára 2015 körül volt, amikor évente kb. 30-40 ezer fő hagyta el az országot hosszabb időre. Ezen belül a Budapestiek aránya magas volt, hiszen itt koncentrálódik a fiatal diplomás réteg, akik nyelvtudással rendelkeznek és mobilabbak. Becslések szerint 2010–2020 között nettó mintegy 40-50 ezer fő budapesti származású ember költözött külföldre, ami hozzájárult a város demográfiai veszteségéhez. Ugyanakkor egy részük már eleve külföldön szerepel a statisztikákban (pl., aki Budapestről Bécsbe települ át, az Budapest lakosságából ki van vezetve).

A nemzetközi vándorlási egyenleg alakulása:

Budapest esetében a 90-es években pozitív volt, de kicsi; a 2000-es években növekvő pozitívummmá vált (évi pár ezer fős nyereség). A 2010-es évek elején csúcsán lehetett (becslés: 2015 körül évente +5 ezer körüli fővel gyarapította a várost a nemzetközi bevándorlás nettóban). 2020-ban és 2021-ben valószínűleg nullához közeli vagy enyhén negatív volt a pandémia miatt. 2022-2023-ban viszont jelentős pluszt hozott (2022-ben ~+10 ezer, 2023-ban talán még több, figyelembe véve a menekülteket). Tehát a nemzetközi migráció lett Budapest elsődleges utánpótlási forrása az utóbbi években. Amíg a belföldi vándorlás negatív és a természetes fogyás is negatív, addig egyedül a bevándorlás tudja ellensúlyozni a népességcsökkenést. Ez erősen függ külső tényezőktől (EU munkaerőpiac, globális migrációs trendek, háborúk stb.), így nehezen prognosztizálható, de jelenleg hajlamos növelni a főváros népességét. Fontos azonban megemlíteni, hogy a bevándorlás minőségi összetétele is lényeges: a fiatal, képzett bevándorlók

segíthetnek enyhíteni az elöregedést és munkaerőhiányt, míg a kizárólag idősebb családgyejesítők vagy alacsony képzettségű migránsok más jellegű kihívásokat hoznak. Budapest esetében a külföldiek több mint fele európai uniós országból jött, a legnagyobb csoportot a kínaiak alkotják EU-n kívülről (kb. 20 ezer fő), utánuk az ukránok és oroszok (10-15 ezer fő). A migráns népesség túlnyomóan fiatalabb, és jellemzően a belső kerületekben lakik.

Összefoglalóan, a természetes fogyás Budapest esetében tartós és szívós csökkenési tényező, a belföldi vándorlás jellemzően negatív (bár hullámozó mértékű), míg a nemzetközi vándorlás az egyetlen olyan komponens, amely képes növelni a népességet, és bizonyos időszakokban ezt meg is tette. A főváros demográfiai pályája tehát nagymértékben függ attól, hogy ez a harmadik tényező – a bevándorlás – milyen erős és milyen összetételű. A következőkben áttérünk a budapesti népességfogyás területi dimenzióira, vagyis arra, hogyan oszlik meg a csökkenés a városon belül, illetve hogyan viszonyul a főváros a tágabb várostérséghez.

5 Területi sajátosságok: kerületi bontás és agglomerációs trendek

Budapest népességfogyása nem egyformán érintette a város egyes részeit. Jelentős területi különbségek figyelhetők meg abban, hogy mely kerületek vesztek nagyobb arányban lakosságot, és melyek tudtak esetleg növekedni vagy stagnálni. Emellett a főváros és a környező települések (agglomeráció) népességének egymáshoz viszonyított változása is kulcskérdés. E fejezetben először a budapesti kerületek demográfiai trendjeit tekintjük át, majd az agglomerációval való együttes alakulást.

A „fánk-effektus”: a belső kerületek fogyása vs. peremkerületek gyarapodása

A nemzetközi urbanisztikai irodalom „doughnut effect” (fánkhatás) néven említi azt a jelenséget, amikor egy városmag népessége megfogyatkozik, miközben a külsőbb gyűrű (peremkerületek, elővárosok) növekednek, így a város egy üreges fánkhoz válik hasonlatossá. Budapest elmúlt fél évszázados demográfiai története is erős „fánk-effektust” mutat. Az 1970-es népszámláláshoz képest 2022-re a belvárosi kerületek lakosságszáma drámai arányban csökkent: az V., VI., VII. kerület lélekszáma már csak 35-50%-a az 1970-es értéknek. Ezzel szemben néhány külső kerület – különösen az 1970-ben még fejletlenebb újbudai, kispesti, rákosmenti területek – lakossága nőtt vagy kisebb mértékben csökkent.

Nézzük konkrétabban a kerületi bontást a megbízható adatok tükrében. Az alábbi táblázat a kerületek népességét mutatja néhány kiválasztott évben (1990, 2025) a KSH adatai alapján:

Kerület megnevezése	Népességszám (1990)	Népességszám (2025)	Különbség (%)
Budapest 01	34 778 fő	24 031 fő	- 31,01%
Budapest 02	102 758 fő	85 573 fő	- 16,72%
Budapest 03	149 025 fő	125 443 fő	- 15,82%
Budapest 04	108 453 fő	94 716 fő	- 12,66%
Budapest 05	43 937 fő	23 678 fő	- 46,10%
Budapest 06	59 477 fő	35 355 fő	- 40,55%
Budapest 07	82 684 fő	48 825 fő	- 40,94%
Budapest 08	92 386 fő	71 033 fő	- 23,11%
Budapest 09	78 422 fő	58 508 fő	- 25,39%
Budapest 10	96 843 fő	74 641 fő	- 22,95%
Budapest 11	174 509 fő	149 812 fő	- 14,15%
Budapest 12	76 495 fő	55 337 fő	- 27,65%
Budapest 13	131 143 fő	121 206 fő	- 7,57%
Budapest 14	143 501 fő	118 909 fő	- 17,13%
Budapest 15	95 593 fő	75 082 fő	- 21,45%
Budapest 16	69 410 fő	72 247 fő	+ 4,08%
Budapest 17	72 317 fő	84 265 fő	+ 16,52%
Budapest 18	97 700 fő	99 163 fő	+ 1,49%
Budapest 19	72 838 fő	57 459 fő	- 21,11%
Budapest 20	90 843 fő	61 218 fő	- 32,61%
Budapest 21	90 197 fő	69 502 fő	- 22,94%
Budapest 22	53 282 fő	56 810 fő	+ 6,62%
Budapest 23	18 634 fő	22 486 fő	+ 20,67%

(Forrás: [KSH Helységnévtár](#) – letöltés napja: 2025.12.07.)

A kerületek népességének részletes, évenkénti bontását jelen alapidokumentum mellékletei mutatják be a KSH Helységnévtár adatai alapján 1990-2025 között.

Az alábbiakban összefoglaljuk néhány budapesti kerület népességváltozásának főbb okait:

I. kerület (Várnegyed): 1990-ben ~34,8 ezer lakos, 2025-ben már csak ~24 ezer fő. Ez több mint 31%-os csökkenés 35 év alatt. A Budai Vár és környéke fokozottan idősödő terület, sok lakás funkcióváltáson ment át (intézmények, irodák lettek), illetve a korlátozott tér nem teszi lehetővé a bővítést.

V. kerület (Belváros-Lipótváros): 1990-ben ~43,9 ezer fő, 2025-ben ~23,6 ezer fő. Ez több, mint 46%-os csökkenés, messze a legnagyobb a rendszerváltás óta. A fő ok a

belváros funkcióváltása: a lakosság jelentős része kiköltözött, helyükre hivatalok, bankok, üzletek kerültek; a megmaradt lakosság előregedett és nem pótolta senki. Az V. kerület ma Budapest legkisebb népességű kerülete.

VI. kerület (Terézváros) és VII. kerület (Erzsébetváros): Hasonló lejtmenet jellemzi őket. A VI. kerület 1990-ben ~59,5 ezer főről 2025-re ~35,4 ezer főre csökkent (~40%-os fogyás). A VII. kerület 1990-ben ~82,6 ezerről 2026-re ~48,8 ezer főre csökkent (~41% fogyás). Ezek a Nagykörúton belüli sűrűn lakott kerületek veszítették a legtöbb lakót, részben a lakások leromlása és a rendszerváltás utáni spontán szuburbanizáció, részben az utóbbi évek Airbnb jelensége miatt (sok lakásban nem állandó lakosok élnek).

VIII. kerület (Józsefváros) és IX. kerület (Ferencváros): E két kerületben a 90-es években szintén nagy visszaesés történt (VIII.: 1990-ben 92,4 ezer, 2025-ben 71 ezer – ~23%-os csökkenés; IX. kerület esetén 1990-ben 78,4 ezer, 2025-ben 58,5 ezer – ~25% csökkenés). Azonban figyelemre méltó, hogy a Józsefváros 2011 és 2022 között már csak kisebb mértékben fogyott, sőt a 2020-as években némi növekedést. Ez feltehetően a Corvin-negyed és más városrehabilitációs projektek hatása: új lakóparkok épültek, fiatalok költöztek be. A Ferencváros is jelentős rehabilitáción esett át (Ferencvárosi rehabilitációs program a IX. kerület déli részén), de ott a lakosságszám tovább csökkent 2011-2022 között is, bár lassabban.

Összességében a belső kerületek lakosságvesztése egyenetlen, de mindenhol jelentős. A belvárosi fánk „üresedik”: az I., V., VI., VII., VIII., IX. kerületek együttes lakossága 1970-ben még meghaladta a 400 ezer főt, ma összesen alig ~260 ezer fő él itt. A legmeredekebb zuhanást a Belváros, Terézváros, Erzsébetváros produkálta, ahol lakóik fele eltűnt. A folyamat mögött a magas ingatlanárak, a családok kiköltözése (gyermekes család ritka a belső kerületekben ma), a kereskedelmi funkciók térnyerése és az, hogy az itt lakók nagy része idős, s haláluk után a lakások nem mindig maradnak állandó otthonként hasznosítva.

X. kerület (Kőbánya): 1990-ben ~96,8 ezer fő, 2025-ben ~74,6 ezer fő (~23% csökkenés). Kőbánya klasszikus munkáskerület, paneles lakótelepekkel (Újhegy) és kertvárosi részekkel. Fogyását a fiatalok kiköltözése és a lakosság előregedése magyarázza.

XIII. kerület (Angyalföld): 1990-ben ~131,1 ezer fő, 2025-ben ~121,6 ezer fő. Ez mindössze ~7,5%-os csökkenés, ugyanakkor 2001-2022 között Angyalföld lakossága nőtt ~8 ezer fővel. A XIII. kerület az egyik kivétel, amely visszanépesült: az elmúlt két évtizedben rengeteg új lakópark épült (Plázs, Marina-part, illetve irodaházak környékén is lakások). Fiatal középosztály és egyedülállók költöztek ide, ami ellensúlyozta a természetes fogyást. A XIII. kerület ma Budapest egyik legnépesebb kerülete.

XIV. kerület (Zugló): 1990-ben ~143,5 ezer fő, 2025-ben ~118,9 ezer fő (~17% csökkenés). Zugló nagy lakótelepeket (pl. Füredi úti, Kacsóh Pongrác úti lakótelep) és kertvárosi övezeteket egyaránt tartalmaz. Lakossága a 90-es években csökkent, 2001-2011 között kismértékben nőtt, majd ismét apadt. A csökkenés itt mérsékeltebb, köszönhetően annak, hogy Zugló infrastrukturálisan vonzó és középosztálybeli családok számára is elfogadható kompromisszum a belváros és az agglomeráció között.

XV., XVI., XVII., XVIII. kerületek (kertvárosias külső Pest) részben vagy egészben a városhatár mentén fekvő, családi házas területek. Közülük a XV. kerület (Rákospalota) 1990-ben ~95,6 ezer, 2025-ben ~75 ezer fő (~21% csökkenés, főleg Újpalota lakótelep előregedése miatt). A XVI. kerület viszont 1990-ben ~69,4 ezer, 2025-ben ~72,2 ezer fő – vagyis nőtt több, mint 4%-kal. A XVI. kerület (Mátyásföld, Cinkota stb.) tipikus agglomerációs jellegű zöldövezet, ahol sok új ház épült és fiatal családok telepedtek meg, így tudta pótolni a természetes fogyást. A XVII. kerület (Rákosmente) még látványosabb: 1990-ben ~72,3 ezer, 2025-ben ~84,2 ezer lakos. Ez közel ~17% növekedés, amivel Rákosmente Budapest leggyorsabban növekvő kerülete lett a rendszerváltás óta. Számos új lakópark és családi házas övezet épült (pl. Rákoskert, Akadémiaújtelep bővülése). A XVIII. kerület (Pestszentlőrinc-Pestszentimre) szintén növekedett: 1990-ben ~97,7 ezer, 2025-ben ~99,1 ezer fő (kis, 1,49%-os emelkedés). Itt a paneles Lakatos-lakótelep és a kertvárosi részek kiegyenlítik egymást, plusz a 2000-es években több új lakás is épült (pl. a Gloriettelepen).

XIX. kerület (Kispest) és XX. kerület (Pesterzsébet): Mindkettő hagyományos munkáskerület, kevert beépítéssel. A XIX. kerület 1990-ben ~72,8 ezer, 2025-ben ~57,4 ezer lakos (~21% csökkenés); a XX. kerület 1990-ben 90,8 ezer, 2025-ben 61,2 ezer fő (~32% csökkenés).

XXI. kerület (Csepel): 1990-ben ~90,2 ezer fő, 2025-ben ~69,5 ezer fő (~23% csökkenés). Csepel szigeti fekvésű ipari- lakóövezet, népessége a gyárbezárások után csökkent, sokan kiköltöztek (vagy vissza sem költöztek a panelházakba a 90-es évek viszontagságai után). 2001-2011 között is fogyott, és 2025-re tovább esett ~70 ezerre.

XXII. kerület (Budafok-Tétény) és XXIII. kerület (Soroksár): A két legkülső déli kerület. Budafok (XXII.) 1990-ben ~53,3 ezer, 2025-ben ~56,8 ezer fő (+6,6% növekedés). Soroksár (XXIII.) – mely 1994-ben vált le Pesterzsébetről – 1990-ben ~18,6 ezer (becsült), 2025-ben ~22,5 ezer fő (+20%). Mindkét kerület agglomerációs jellegű: kiterjedt kertes házas területekkel, helyenként falusias hangulattal. Sok új beköltöző választotta ezeket a kerületeket, mivel közigazgatásilag még Budapesthez tartoznak, de a zöldövezeti életminőséget nyújtják. Így Budafok és

Soroksár népessége a kevés budapesti kerület közé tartozik, amelyek emelkedő trendet mutattak a rendszerváltás óta.

Az adatokból kiolvasható, hogy Budapest kerületei három kategóriába sorolhatók demográfiai trendjük alapján:

Erősen fogyó kerületek (belső, sűrűn lakott városrészek): Ide tartozik az I., V., VI., VII., de részben a VIII. és IX. is. Ezek 30-50%-os lakosságvesztést szenvedtek 1990-2025 között. Okai: kisebb háztartásméret (egyedül élők, gyermektelenek arányának növekedése), előregedés és a fiatalok kiköltözése, funkcióváltás (üzleti negyedek), lakásállomány átmeneti leromlása (90-es években) majd turisztikai kiárúsítása.

Mérsékeltén fogyó kerületek (középső és néhány külső kerület): Ide sorolható például Kőbánya, Újpest, Kispest, Pesterzsébet, Csepel, Rákospalota, Zugló. Ezek jellemzően 15-25% körüli lakosságcsökkenést éltek meg 1990-2022 között. A csökkenés oka vegyes: részben paneles lakótelepek kiöregedése (pl. Újpalota, Újpest), részben a fiatalok kiköltözése a peremebb részekre vagy agglomerációba, részben természetes fogyás. De ezekben a kerületekben néha belső vándorlással volt utánpótlás (pl. a belvárosból ide költöztek ki anélkül, hogy elhagyták volna Budapestet).

Növekvő vagy stagnáló kerületek (külső kertvárosok): Ilyenek a XVI., XVII., XVIII., XXII., XXIII. kerületek, valamint a XIII. és részben XI. kerület. Ezekben 0-20%-os növekedés figyelhető meg 1990 óta. A növekedés motorja az, hogy agglomerációs jellegű betelepülés zajlott: vidékről vagy beljebb lévő kerületekből fiatal családok telepedtek le új építésű házakban, lakóparkokban. A XIII. kerület speciális eset: városias környezetben valósult meg erős lakásépítés (pl. Marina part), ami a belső kerületekből és vidékről is vonzott lakókat.

A területi különbségek társadalmi aspektusai is figyelemre méltók. A belső kerületek ma gazdagabbak (magasabb jövedelműek laknak ott, de kevesebben) és idősebbek (nagyon magas az egyedül élő nyugdíjas nők aránya pl. a Belvárosban). Az olyan peremkerületek, mint Rákospalota vagy Soroksár, fiatalodtak a beköltöző családok révén, és lakosságuk is gyarapodott. Ezért Budapest demográfiai térképe mozaikos: egyszerre van jelen a szuper-öregedő lakosság a belső magban és a fiatalodó, gyarapodó népesség a legkülső kerülethatárok mentén. Ebből adódik számos várostervezési kihívás: eltérő igények az egyes városrészekben (pl. belül több idősek otthona, kívül több bölcsőde kellene), illetve a közszolgáltatások, közlekedés hálózatát is ehhez kell igazítani.

6 Budapest és agglomerációja: együtt nő a térség?

Budapest nem önmagában, hanem egy várostérség központjaként funkcionál. Érdemes tehát megvizsgálni, hogyan alakult a főváros és az agglomerációs települések együttes népessége. Amint korábban már utaltunk rá, a fővárosból kiköltözők jelentős része a közvetlen környéken maradt, naponta visszajár dolgozni vagy tanulni. Ennek eredményeként Budapest és Pest megye népességtrendjei egymás tükörképei voltak: amit Budapest veszített, azt nagyrészt Pest megye nyerte.

A gyakorlatban mindez azt jelenti, hogy bár Budapest közigazgatási határain belül fogyott a népesség az elmúlt 35 évben, a körülötte lévő települések ezt kompenzálva gyarapodtak, így a főváros funkcionális várostérségében élők száma összességében nem csökkent jelentősen, sőt enyhén emelkedett.

Budapest népességfogyása valójában egy szuburbanizálódó népességkoncentrációs folyamat része: az ország elnéptelenedő vidékeiről a főváros térségébe költözők immár nem feltétlenül a belső kerületekben jelennek meg, hanem a főváros körül. A budapesti agglomeráció települései szinte egybeérnek, és sok esetben már nagyobb városokat is megelőznek: például Érd (75 ezer fő) országosan a 10. legnépesebb város volt 2023-ban, megelőzve Székesfehérvárt és Szombathelyt is.

Kerületi szinten a BP Műhely kutatói számára fontos tanulság, hogy a demográfiai folyamatok differenciáltak: míg egyes kerületek (pl. Angyalföld, Újbuda) viszonylag sikeresen tudtak új lakosságot vonzani, addig mások (belvárosi kerületek) nem. A jelenség mögött részben piaci folyamatok, részben tudatos várospolitikai húzódik. Angyalföld például azzal tudott növekedni, hogy az önkormányzat támogatta az új lakóingatlan-fejlesztéseket, és fiatalos imázst épített ki. A belső kerületek ezzel szemben a turizmusra fókuszáltak, ami bár gazdasági előnyökkel jár, de a lakosságmegtartást nem segíti. A külső kerületek demográfiai nyeresége részben abból fakad, hogy a budapesti családok, akik a belvárosból kiszorulnak, de nem akarnak teljesen elszakadni a várostól, a kertvárosi részeken telepednek le inkább, semmint az agglomeráció távolabbi pontjain. Ezt erősítette a pandémia is: sokan inkább választottak egy XVI. vagy XVIII. kerületi kertes házat, semmint egy vidéki tanyát, mert így még mindig közel maradtak Budapesthez. Ezért a peremkerületek némelyike afféle „felfogó övezetként” működött, csökkentve a teljes kiköltözést Pest megyébe.

Összefoglalva, a területi vizsgálat megerősíti: Budapest népességfogyása nem egyenletes eloszlású jelenség. A belváros kiürülése és a peremvárosok gyarapodása egyszerre van jelen. A fővárosi agglomeráció egészét nézve pedig enyhe növekedés figyelhető meg az elmúlt évtizedekben, ami azt jelenti, hogy a főváros vonzereje makroszinten továbbra is megmaradt – csak éppen nem a közigazgatási határokon belül realizálódik a népességnövekedés. E megállapítások fontosak a várostervezők

és döntéshozók számára: Budapest esetében a népességgpolitika nem korlátozódhat a városon belüli folyamatokra, hanem regionális szemléletet igényel, figyelembe véve az ingázást, az agglomeráció terhelését és a szuburbanizáció hatásait (pl. közlekedési dugók, környezeti terhelés).

7 Következtetések és kitekintés a jövőre

A fenti átfogó elemzés alapján néhány kulcskövetkeztetés fogalmazható meg Budapest népességfogyásáról és demográfiai trendjeiről:

Budapest a rendszerváltás utáni első évtizedben súlyos népességvesztést szenvedett el, elsősorban a tömeges agglomerációs kiköltözés és az alacsony születésszámok miatt. Az 1990-es években a főváros népessége gyors ütemben, ~12%-kal csökkent, 2 millió fölötti szintről ~1,78 millióra. Ez a csökkenés a poszt szocialista átalakulás demográfiai sokkjának is tekinthető.

A 2000-es évek a stabilizáció időszakát hozták: Budapest népességfogyása lelassult, majd megállt. 2011 körül néhány évre a város újra növekedésnek indult, köszönhetően a csillapodó kivándorlásnak és a növekvő bevándorlásnak. A 2010-es évek elejére Budapest népessége ~1,7 millió fő körül konszolidálódott.

Az évtized második felében azonban ismét változás következett: a lakhatási költségek emelkedése és a COVID-19 járvány hatására Budapest népessége újra csökkenésnek indult, s 2020-2022 között kifejezetten nagy veszteséget könyvelt el (3 év alatt -80 ezer fő). Ezzel a főváros lélekszáma 2022-ben ~1,67 millióra esett vissza, ami történelmi minimum a II. világháború utáni időszakban (1949-ben volt utoljára ilyen alacsony a budapesti népesség). A legfrissebb – 2025. évi – adatok még rosszabb tendenciát mutatnak, Budapest lakónépessége 1 685 209 fő.

A népességfogyás kiváltó okai komplexek, de az elemzés alapján rangsorolhatók: a legalapvetőbb ok a természetes fogyás, amely folyamatosan fennáll és egyfajta demográfiai háttérrel ad a csökkenésnek. Ezt erősítette fel a belföldi elvándorlás (különösen a szuburbanizációs kiköltözés), ami a 90-es években döntő tényező volt, később hullámzó mértékben, de végig negatív maradt. Ugyanakkor a nemzetközi bevándorlás ellensúlyozó erőként jelent meg – különösen a 2000-es évektől –, és bizonyos periódusokban (pl. 2007–2015) képes volt kiegyenlíteni a veszteségeket, sőt némi növekedést generálni. A legutóbbi adatok szerint is a bevándorlás fordította vissza a csökkenést 2023-ban.

Területileg Budapest belső kerületei veszítették a legtöbb lakosságot, némelyik több mint népessége felét elvesztette 1970 óta. Ezzel szemben a külső, kertvárosias kerületek némelyike növekedni tudott, és az agglomerációs települések összessége kifejezetten nagyarányú gyarapodást mutatott (Budapest

agglomerációjának népessége 1990 óta kb. 20%-kal emelkedett). Ez egy klasszikus „doughnut” mintázat: a városmag kiüresedik, a perem bővül.

A főváros demográfiai szerkezete eltolódott: a lakosság száma csökkent ugyan, de közben előregedett. Ma Budapest népességének ~21%-a 65 éves vagy idősebb, míg a 14 éven aluliak aránya ~12%. Az eltartottsági ráta (idősek + gyermekek a munkaképesekhez viszonyítva) nő, ami kihívás a szociális ellátórendszernek. Ugyanakkor a fiatal felnőttek (20-39 évesek) aránya is számottevő (~27%), köszönhetően az egyetemeknek és a város munkaerővonzó képességének. Ez a kettősség – sok idős és sok fiatal, viszonylag kevesebb gyerek – jellemző korfa-profil a nagyvárosokban.

A kérdés ezek után az, milyen jövőkép vázolható fel Budapest demográfiai trendjeire? Különbféle forgatókönyvek lehetségesek:

1. Folytatódó stagnálás/csökkenés:

Ha a jelenlegi trendek maradnak, Budapest népessége várhatóan továbbra is 1,6-1,7 millió között alakul, enyhe csökkenő tendenciával. A természetes fogyás miatt évente -5 ezer körüli veszteség indul minden évben, amit vagy ellensúlyoz a bevándorlás vagy nem. Ha a belföldi elvándorlás újra erősödik (pl. tartósan magasak maradnak a lakásárak és nem javul a városi életminőség), a népesség apadása gyorsulhat. Egy pesszimista forgatókönyv szerint Budapest 2030-ra ~1,5 millió fő alá csökkenhet, ha semmi nem változik.

2. Reurbanizáció és növekedés:

Nem zárható ki a pozitív fordulat sem. Az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontjának modellje például azt prognosztizálta, hogy 2040-re Budapest lakossága újra 2 millióra nőhet. Ennek alapja az a feltételezés, hogy Magyarország népessége ugyan csökken, de egyre nagyobb hányada koncentrálódik a fővárosba. Ha Budapest még vonzóbbá válik (pl. gazdasági fellendülés, több lakásépítés, zöldebb és élhetőbb város megteremtése), akkor lehetséges, hogy a belföldi migrációs mérleg is pozitívrá fordul (vidékről ismét többen jönnek, mint ahányan az agglomerációba mennek). Emellett, ha a nemzetközi migráció csatornái nyitva maradnak, a bevándorlók is növelhetik a lakosságot. Egy ilyen optimista forgatókönyvhöz persze tudatos várospolitikai és kedvező gazdasági környezet szükséges. Figyelmeztető, hogy más kelet-közép-európai fővárosok (Prága, Pozsony) az utóbbi időben enyhe növekedést mutattak, és Bécs is dinamikusan nő (1,5 millióról 2 millió felé tart) – Budapest akkor maradhat versenyképes, ha demográfiai értelemben is képes fiatalokat bevonítani és megtartani.

3. Politikai és gazdasági befolyásoló tényezők:

A kormányzat családpolitikája jelenleg a vidéki gyermekvállalást preferálja (pl. falusi CSOK), ami nem kedvez a budapesti népességnövekedésnek, ugyanakkor a 2025 őszén bejelentett Otthon Start hitelprogram segíthetne lassítani a természetes fogyást a fővárosban. Az is fontos, hogy a lakhatási problémák enyhüljenek, mert különben a fiatalok továbbra is kiköltöznek, mielőtt gyermeket vállalnának. A közlekedési infrastruktúra fejlesztése (pl. agglomerációs vasutak) kétélű: javítja a napi ingázást, így akár támogatja a kiköltözést. Ugyanakkor a jobb közlekedés révén a főváros munkaerővonzása is nő.

A tanulmány célcsoportjai, a döntéshozók és kutatók számára a fentiek számos tanulsággal szolgálnak. A várostervezésben figyelembe kell venni, hogy Budapest jelenleg nem egy növekvő, hanem egy enyhén zsugorodó város, bizonyos részei pedig kifejezetten gyorsan veszítik el lakóikat. Fel kell készülni az üresen maradó ingatlanok hasznosítására, az idős népesség arányának további növekedésére a belső kerületekben, és ezzel párhuzamosan a külső kerületek infrastruktúrájának bővítésére a beköltözők miatt (pl. óvodák, iskolák létesítése Rákosmentén, Soroksáron, ahol fiatal családok száma nő). A közszolgáltatásokat rugalmasan kell tervezni: lehet, hogy bizonyos kórházakat át kell profilozni a geriátriai ellátás felé, míg máshol új lakóövezetekben orvosi rendelőkre van szükség.

Társadalmi szempontból a népességfogyás nem feltétlen csak negatívum – csökken a zsúfoltság, javulhat az életminőség –, de hirtelen és egyenlőtlen bekövetkezve problémákat okozhat (pl. alulhasznosított tömegközlekedési vonalak a ritkábban lakott belső városrészekben, miközben az agglomeráció felől túlzásúfolyás). A város finanszírozásában is kihívás: kevesebb lakos kisebb adóbevételt jelent, miközben bizonyos kiadások (fenntartani az infrastruktúrát) nem csökkennek egyenes arányban a lakossággal.

A BP Műhely szándéka szerint ez az alapidokumentum rávilágít, hogy a főváros demográfiai trendje miért kiemelten fontos és aktuális kérdés. Egy olyan metropoliszban, amely az ország gazdasági motorja, a népesség összetétele és száma közvetlen hatással van az ország versenyképességére is. Ha Budapest túl gyorsan öregszik és fogy, az Magyarország egészére kihathat – például munkaerőhiány, innovációs potenciál csökkenése formájában. Ugyanakkor a trend még alakítható: tudatos beavatkozásokkal (pl. rozsdáövezeti lakásépítések, „családbarát város” program, a fiatal tehetségek helyben tartása) Budapest ismét növekedési pályára állhat, vagy legalább stabilizálhatja népességét egy elérhető szinten.

Zárásként megállapítható, hogy Budapest népességfogyása összetett és sokrétű jelenség, amely mögött a rendszerváltás utáni társadalmi-gazdasági átalakulás hatásai, a lakóhely-választási preferenciák változásai, valamint tágabb nemzetközi migrációs folyamatok húzódnak. A történeti visszatekintés segít megérteni a folyamatok eredetét, a jelenlegi adatok elemzése feltárja a legégetőbb problémákat (belső területek kiürülése, agglomeráció terjeszkedése), a jövő pedig – bár bizonytalan – tartogat lehetőségeket arra, hogy Budapest újraformálja demográfiai profilját. Az akadémiai és szakpolitikai diskurzusban ezért elengedhetetlen a fővárosi demográfiai trendek monitorozása és elemzése. A jelen tanulmány ehhez kívánt hozzájárulni, átfogó képet nyújtva a témáról, megalapozva további mélyebb vizsgálatokat és stratégiai tervezést.

Felhasznált irodalom

- [1] Budapest Főváros népességének alakulása – Statisztikai adatok Budapest történelmi népességéről (népszámlálási adatok 1870–2025).
- [2] [Greendex.hu – Szuburbanizáció \(2021\)](#)
- [3] [Növekedés.hu – „Budapest lakossága váratlanul megugrott 15 ezerrel – mi történt?” \(2024. szept. 23.\)](#)
- [4] [Növekedés.hu – „Drámaian fogy Budapest lakossága, mutatjuk, hová költöznek” \(2023. márc. 22.\)](#)
- [5] [Pénzcentrum.hu – „Budapest lakossága kerületenként 2022” \(2022. márc. 14.\)](#)
- [6] [444.hu – „Budapest fánkká válásának ötven éve” \(2023. szept. 4., Haász János\)](#)
- [7] [Telex.hu \(G7\) – „Újra kétmilliós nagyváros lesz Budapest húsz év múlva” \(2018. szept. 5., Hajdu Miklós\)](#)
- [8] [A belföldi vándorlás főbb folyamatai 1990-től napjainkig - KSH](#)
- [9] [KSH – MAGYARORSZÁG 1990-2001\(A Magyar Köztársaság 12 éve\) Beszámoló a társadalom és a gazdaság főbb folyamatairól](#)
- [10] [Citypopulation.de – Budapest kerületek népessége](#) – Online adatbázis a népszámlálási adatokkal.
- [11] Központi Statisztikai Hivatal – népszámlálási kiadványok, Stadat táblák
- [12] [KSH - Észak-magyarországi Stratégiai Füzetek XI. évf. 2014/2. Bajmóczy Péter: A szuburbanizáció két évtizede Magyarországon](#)

Mellékletek:

- 1. számú melléklet: Budapest 01. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
- 2. számú melléklet: Budapest 02. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
- 3. számú melléklet: Budapest 03. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
- 4. számú melléklet: Budapest 04. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
- 5. számú melléklet: Budapest 05. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
- 6. számú melléklet: Budapest 06. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
- 7. számú melléklet: Budapest 07. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
- 8. számú melléklet: Budapest 08. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
- 9. számú melléklet: Budapest 09. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)

10. számú melléklet: Budapest 10. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
11. számú melléklet: Budapest 11. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
12. számú melléklet: Budapest 12. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
13. számú melléklet: Budapest 14. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
14. számú melléklet: Budapest 14. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
15. számú melléklet: Budapest 15. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
16. számú melléklet: Budapest 16. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
17. számú melléklet: Budapest 17. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
18. számú melléklet: Budapest 18. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
19. számú melléklet: Budapest 19. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
20. számú melléklet: Budapest 20. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
21. számú melléklet: Budapest 21. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
22. számú melléklet: Budapest 22. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)
23. számú melléklet: Budapest 23. kerület népessége, lakásállománya, területe (1990-2025)

1. számú melléklet: Budapest 01. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest I. kerülete, hivatalos nevén Budavár, a Duna jobb partján, Budán helyezkedik el. Északról a II., nyugatról a XII., délről a XI. kerület, keletről pedig a Dunán túlról az V. kerület határolja. Területéhez jelenleg öt városrész tartozik: a Budai Várnegyed, a Gellérthegy egy része, Krisztinaváros egy része, a Tabán és a Víziváros egy része. Jelentősebb terei közé tartozik többek között a Batthyány tér, a Bécsi kapu tér, a Clark Ádám tér, a Szentháromság tér és a Széll Kálmán tér. Fontosabb zöldfelületei a Vérmező, az Európa liget, a Horváth-kert, a Lánchíd park és a Filozófusok kertje. Közlekedési szempontból kiemelt csomópont a Déli pályaudvar és a Batthyány tér.

Az I. kerület 1873. november 17-én, Budapest létrejöttékor alakult meg. 1930-ban három részre osztották, majd 1934-ben létrejött a XI., 1940-ben pedig a XII. kerület. Mai közigazgatási határait 1950-ben nyerte el.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	24 031	17 539	341
2024.01.01.	24 203	17 498	341
2023.01.01.	24 094	17 475	341
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	24 222	17 475	341
2021.01.01.	24 617	17 126	341
2020.01.01.	25 147	17 026	341
2019.01.01.	25 129	17 026	341
2018.01.01.	25 066	17 024	341
2017.01.01.	25 190	17 024	341
2016.01.01.	25 172	17 001	341
2015.01.01.	24 930	16 999	341
2014.01.01.	24 692	16 999	341
2013.01.01.	24 585	16 971	341
2012.01.01.	24 743	16 973	341
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	24 761	16 972	341
2010.01.01.	24 653	16 618	341
2009.01.01.	24 728	16 600	341
2008.01.01.	24 665	16 556	341
2007.01.01.	24 707	16 557	341
2006.01.01.	24 786	16 516	341
2005.01.01.	24 760	16 515	341
2004.01.01.	24 957	16 483	341
2003.01.01.	25 214	16 477	341
2002.01.01.	25 685	16 476	341
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	25 820	16 447	341
2000.01.01.	27 035	16 595	341
1999.01.01.	27 805	16 600	341
1998.01.01.	28 685	16 546	341
1997.01.01.	29 667	16 536	341
1996.01.01.	30 251	16 536	341
1995.01.01.	30 977	16 476	341
1994.01.01.	31 860	16 473	341
1993.01.01.	33 111	16 429	341
1992.01.01.	33 656	16 430	341
1991.01.01.	34 398	16 412	341
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	34 778	16 405	341

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 01. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

2. számú melléklet: Budapest 02. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest II. kerülete a Duna jobb partján, Budán helyezkedik el. Északról a III. kerület, északkeletről Solymár, nyugatról Nagykovács és Budakeszi, délről a XII. és az I. kerület, keletről pedig a Duna túloldalán az V. kerület és a Margit-sziget határolja. Területe jelenleg 33 városrészből áll: Adyliget, Budaliget, Budakeszierdő egy része, Csatárka, Erzsébetliget, Erzsébettelek, Felhévíz, Gercse, Hársakalja, Hárshegy, Hűvösvölgy, Kővár, Kurucles, Lipótmező, Máriaremete, Nyék, Országút, Pálvölgy, Pasarét, Pesthidegkút-Ófalu, Petneházyrét, Remetekertváros, Rézmál, Rózsadomb, Szemlőhegy, Széphalom, Szépilona, Szépvölgy, Törökvész, Újlak déli része, Vérhalom, a Víziváros északi része és Zöldmál.

A II. kerület 1873. november 17-én jött létre Budapest megalakulásakor. Mai közigazgatási határait 1950-ben alakították ki, amikor Pesthidegkutat a kerülethez csatolták, és a határokat jelentősen nyugati irányba kitolták.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	85 573	49 806	3 634
2024.01.01.	85 803	49 764	3 634
2023.01.01.	85 018	49 753	3 634
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	84 837	49 753	3 634
2021.01.01.	85 745	49 174	3 634
2020.01.01.	87 433	49 152	3 634
2019.01.01.	87 483	49 093	3 634
2018.01.01.	87 986	48 992	3 634
2017.01.01.	88 339	48 986	3 634
2016.01.01.	88 509	48 982	3 634
2015.01.01.	88 533	48 967	3 634
2014.01.01.	88 615	48 960	3 634
2013.01.01.	88 137	48 798	3 634
2012.01.01.	87 523	48 696	3 634
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	87 895	48 684	3 634
2010.01.01.	88 043	47 901	3 634
2009.01.01.	88 729	47 668	3 634
2008.01.01.	88 187	47 560	3 634
2007.01.01.	88 058	47 404	3 634
2006.01.01.	88 036	47 255	3 634
2005.01.01.	87 438	47 216	3 634
2004.01.01.	88 574	47 001	3 634
2003.01.01.	89 514	46 798	3 634
2002.01.01.	90 531	46 317	3 634
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	91 267	46 018	3 634
2000.01.01.	87 363	46 566	3 634
1999.01.01.	88 936	46 185	3 634
1998.01.01.	90 773	45 782	3 634
1997.01.01.	92 778	45 466	3 634
1996.01.01.	94 502	45 078	3 634
1995.01.01.	95 275	44 759	3 634
1994.01.01.	98 837	44 304	3 634
1993.01.01.	100 018	43 763	3 634
1992.01.01.	101 277	43 428	3 634
1991.01.01.	102 014	42 969	3 634
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	102 758	42 540	3 634

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 02. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

3. számú melléklet: Budapest 03. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest III. kerülete, Óbuda–Békásmegyer, a Duna jobb partján, Budán helyezkedik el. Északról Budakalász és Üröm, nyugatról Solymár, délről a II. kerület, keletről pedig a Duna túloldalán a XIII. és a IV. kerület határolja. A kerület jelenleg 15 városrészből áll: Aranyhegy–Ürömhegy–Péterhegy, Aquincum, Békásmegyer, Csillaghegy, Csúcshegy, Harsánylejtő, Hármashatár-hegy, Kaszásdűlő, Mocsárosdűlő, Óbuda, Óbuda hegyvidéke, Óbudai-sziget, Rómaifürdő, Solymárvölgy és Újlak egy része.

Jelentősebb terei közé tartozik többek között a Flórián tér, a Fő tér, a Kolosy tér és a Szentlélek tér. Fontosabb zöldfelületei a Mátyás-hegyi kőfejtő park, a Flórián tér környéki parkosított terület és a Bud Spencer park. A kerület fő közlekedési csomópontjai a Szentlélek tér és a Kolosy tér.

A III. kerület 1873. november 17-én jött létre Budapest megalakulásával egy időben. Mai közigazgatási határait 1950-ben alakították ki, amikor egyes területeit a II. kerülethez csatolták.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	125 443	66 235	3 970
2024.01.01.	125 147	65 815	3 970
2023.01.01.	124 256	65 418	3 970
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	123 962	65 276	3 970
2021.01.01.	124 826	63 988	3 970
2020.01.01.	126 331	63 572	3 970
2019.01.01.	126 242	63 410	3 970
2018.01.01.	127 010	63 198	3 970
2017.01.01.	126 736	63 107	3 970
2016.01.01.	127 385	63 051	3 970
2015.01.01.	126 212	62 989	3 970
2014.01.01.	126 042	62 896	3 970
2013.01.01.	125 913	62 852	3 970
2012.01.01.	126 252	62 741	3 970
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	126 554	62 623	3 970
2010.01.01.	123 532	61 589	3 970
2009.01.01.	123 723	61 137	3 970
2008.01.01.	123 737	60 683	3 970
2007.01.01.	124 256	60 430	3 970
2006.01.01.	124 973	59 843	3 969
2005.01.01.	125 765	59 316	3 969
2004.01.01.	127 557	58 433	3 969
2003.01.01.	127 542	58 084	3 969
2002.01.01.	129 269	57 189	3 969
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	130 995	56 853	3 969
2000.01.01.	138 138	56 250	3 969
1999.01.01.	139 328	56 068	3 969
1998.01.01.	140 395	55 766	3 969
1997.01.01.	141 506	55 595	3 969
1996.01.01.	142 916	55 424	3 969
1995.01.01.	143 721	55 250	3 969
1994.01.01.	147 683	55 024	3 969
1993.01.01.	148 441	54 944	3 969
1992.01.01.	148 878	54 734	3 969
1991.01.01.	148 984	54 537	3 969
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	149 028	54 131	3 969

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 03. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

4. számú melléklet: Budapest 04. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest IV. kerülete a Duna bal partján, a város északi részén található, a Pesti síkság területén. Északról a főváros közigazgatási határa – Dunakeszi és a Dunakeszi-tőzegtavak –, keletről a XV. kerület (Rákospalota), délről a XIV. kerület (Zugló), délnyugatról a XIII. kerület (Angyalföld), nyugatról pedig a Duna, azon túl pedig a III. kerület (Óbuda) határolja.

A kerület 1950-ben, Nagy-Budapest létrehozásakor jött létre: az addig önálló Újpest városa, valamint a korábban Rákospalotához tartozó Istvántelek került ide. Noha Budapestnek a bővítés előtt már 14 kerülete volt, a IV. sorszámot az újonnan csatlakozó Újpest azért kaphatta meg, mert az átszervezés során a korábbi IV. és V. kerületet összevonták, így a IV. szám „felszabadult”. Az új kerületek számozását a korábbi hagyománynak megfelelően északról kiindulva, az óramutató járásának irányában folytatták. A régi IV. kerület eredetileg a Belváros volt, amelyet az átszervezés során Lipótvárossal vontak össze.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség 	Lakások száma 	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	94 716	50 849	1 882
2024.01.01.	94 824	50 762	1 882
2023.01.01.	94 648	50 661	1 882
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	95 075	50 543	1 882
2021.01.01.	96 574	48 364	1 882
2020.01.01.	97 809	47 747	1 882
2019.01.01.	98 410	47 406	1 882
2018.01.01.	99 207	47 241	1 882
2017.01.01.	100 114	47 207	1 882
2016.01.01.	100 339	47 167	1 882
2015.01.01.	100 228	47 162	1 882
2014.01.01.	99 610	47 129	1 882
2013.01.01.	99 412	47 076	1 882
2012.01.01.	99 527	47 007	1 882
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	99 988	46 970	1 882
2010.01.01.	98 402	47 342	1 882
2009.01.01.	98 374	47 019	1 882
2008.01.01.	98 381	46 750	1 882
2007.01.01.	98 518	46 180	1 882
2006.01.01.	98 301	45 852	1 882
2005.01.01.	99 067	44 924	1 882
2004.01.01.	99 551	44 376	1 882
2003.01.01.	100 274	43 910	1 882
2002.01.01.	101 153	43 191	1 882
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	102 468	43 001	1 882
2000.01.01.	110 423	42 464	1 882
1999.01.01.	112 005	42 342	1 882
1998.01.01.	113 060	42 104	1 882
1997.01.01.	113 900	41 990	1 882
1996.01.01.	114 622	41 942	1 882
1995.01.01.	116 037	41 823	1 882
1994.01.01.	115 083	41 676	1 882
1993.01.01.	115 386	41 605	1 882
1992.01.01.	114 961	41 411	1 882
1991.01.01.	112 463	41 022	1 882
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	108 453	39 810	1 882

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 04. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

5. számú melléklet: Budapest 05. kerület népessége, lakásállománya, területe

Az V. kerület Pest központi városrésze. Északról a XIII. kerület, keletről a VI., a VII. és a VIII. kerület, délről a IX. kerület, nyugatról pedig a Duna határolja, a folyó túlsó partján a XI., az I. és a II. kerülettel szemben.

Az V. kerület 1950 óta két városrészt foglal magában: a Deák Ferenc utcától északra Lipótváros, attól délre pedig Belváros található, utóbbi Pest történelmi városmagja.

1950 előtt az V. kerület Lipótvárosból és Újlipótvárosból állt, míg Belváros külön, IV. kerületként szerepelt. 1938-ig – a XIII. kerület létrejöttéig – az V. kerülethez tartozott a Vízafogó, az egykori Kikötődűlő (a Váci út és a Duna közötti sáv Újpest határáig, amelyet ma Angyalföld részének tekintenek), valamint a Népsziget is.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	23 678	20 390	259
2024.01.01.	23 701	20 375	259
2023.01.01.	23 494	20 369	259
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	23 508	20 369	259
2021.01.01.	23 749	19 813	259
2020.01.01.	24 574	19 801	259
2019.01.01.	24 768	19 794	259
2018.01.01.	24 687	19 774	259
2017.01.01.	24 912	19 740	259
2016.01.01.	25 404	19 737	259
2015.01.01.	25 604	19 705	259
2014.01.01.	25 612	19 706	259
2013.01.01.	25 842	19 705	259
2012.01.01.	26 206	19 683	259
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	25 813	19 683	259
2010.01.01.	27 081	19 269	259
2009.01.01.	27 283	19 250	259
2008.01.01.	27 023	19 212	259
2007.01.01.	27 055	19 187	259
2006.01.01.	27 373	19 191	259
2005.01.01.	27 174	19 179	259
2004.01.01.	27 401	19 171	259
2003.01.01.	27 913	19 154	259
2002.01.01.	28 553	19 153	259
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	29 001	19 180	259
2000.01.01.	31 813	19 797	259
1999.01.01.	33 487	19 751	259
1998.01.01.	35 086	19 755	259
1997.01.01.	36 400	19 761	259
1996.01.01.	37 056	19 763	259
1995.01.01.	38 601	19 764	259
1994.01.01.	39 719	19 752	259
1993.01.01.	41 126	19 760	259
1992.01.01.	42 292	19 757	259
1991.01.01.	43 251	19 751	259
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	43 937	19 736	259

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 05. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

6. számú melléklet: Budapest 06. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest VI. kerülete a főváros második legkisebb területű kerülete. Hagyományos neve – amelyet ma is használ a kerületi önkormányzat – Terézváros. A város egyik legforgalmasabb, legélénkebb része, ahol elegáns sugárutak, történelmi épületek és számos kulturális intézmény alkot egységet a nyüzsgő nagyvárosi mindennapokkal. A kerület a pesti oldalon található. Északról a XIII. kerület, északkeletről a XIV. kerület, délkeletről a VII. kerület, nyugatról pedig az V. kerület határolja.

Terézváros a 18. század végén kezdett gyorsabban fejlődni, nevét Mária Teréziáról, a Habsburg uralkodóról kapta. A 19. században Pest dinamikus növekedése emelte igazán jelentős városrészé: ekkor épültek ki a sugárutak és a nagypolgári bérházak. Az Andrássy út és környéke a századfordulóra Budapest egyik legelőkelőbb lakó- és bevásárlónegyedévé vált. A kerület fejlődése szorosan összefonódik a főváros történelmi központjának kialakulásával, és ma is meghatározó szerepet tölt be Budapest kulturális életében.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség 	Lakások száma 	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	35 355	29 375	238
2024.01.01.	35 047	29 300	238
2023.01.01.	34 834	29 251	238
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	35 260	29 197	238
2021.01.01.	35 814	28 360	238
2020.01.01.	36 448	28 352	238
2019.01.01.	36 379	28 135	238
2018.01.01.	36 542	28 035	238
2017.01.01.	36 698	27 964	238
2016.01.01.	36 972	27 905	238
2015.01.01.	37 595	27 903	238
2014.01.01.	37 550	27 903	238
2013.01.01.	37 501	27 874	238
2012.01.01.	37 735	27 822	238
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	37 305	27 787	238
2010.01.01.	42 686	26 345	238
2009.01.01.	42 120	26 049	238
2008.01.01.	41 784	25 781	238
2007.01.01.	41 839	25 751	238
2006.01.01.	42 038	25 534	238
2005.01.01.	41 791	25 265	238
2004.01.01.	41 968	25 245	238
2003.01.01.	42 614	25 217	238
2002.01.01.	43 281	25 170	238
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	43 766	25 182	238
2000.01.01.	45 930	26 054	238
1999.01.01.	47 756	26 057	238
1998.01.01.	49 740	26 107	238
1997.01.01.	51 423	26 139	238
1996.01.01.	52 883	26 202	238
1995.01.01.	54 987	26 238	238
1994.01.01.	56 398	26 257	238
1993.01.01.	57 555	26 261	238
1992.01.01.	58 052	26 265	238
1991.01.01.	58 372	26 239	238
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	59 477	26 253	238

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 06. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

7. számú melléklet: Budapest 07. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest VII. kerülete a főváros legkisebb területű, ugyanakkor legnagyobb népsűrűségű kerülete, hagyományos neve Erzsébetváros. A pesti oldalon, a belvárosi zónában helyezkedik el. Határait északnyugaton a Király utca és a Városligeti fasor, északkeleten a Dózsa György út, délkeleten a Rákóczi út, a Thököly út és a Verseny utca, délnyugaton pedig a Károly körút jelöli ki.

Története szorosan kapcsolódik Budapest zsidó közösségéhez, hiszen itt található a főváros híres Zsidónegyede. A városrész a 19. század folyamán formálódott ki, és a századfordulóra Pest egyik legsűrűbben lakott, leginkább multikulturális területévé vált. A Dohány utcai zsinagóga – Európa legnagyobb zsinagógája – a kerület egyik ikonikus épülete. A második világháború idején a holokauszt súlyosan érintette a városrészt: a zsidó lakosság jelentős részét elhurcolták, elpusztították vagy emigrációra kényszerítették.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség 	Lakások száma 	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	48 825	38 249	209
2024.01.01.	49 388	38 221	209
2023.01.01.	49 323	38 185	209
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	49 708	38 185	209
2021.01.01.	50 628	37 092	209
2020.01.01.	51 476	37 081	209
2019.01.01.	52 411	37 023	209
2018.01.01.	52 662	37 023	209
2017.01.01.	53 139	36 966	209
2016.01.01.	53 479	36 862	209
2015.01.01.	54 204	36 853	209
2014.01.01.	55 195	36 738	209
2013.01.01.	55 647	36 735	209
2012.01.01.	55 869	36 708	209
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	55 668	36 708	209
2010.01.01.	64 377	36 918	209
2009.01.01.	62 530	36 577	209
2008.01.01.	62 034	36 039	209
2007.01.01.	62 001	35 766	209
2006.01.01.	62 159	35 642	209
2005.01.01.	60 516	35 208	209
2004.01.01.	60 513	35 006	209
2003.01.01.	61 357	34 960	209
2002.01.01.	62 124	34 922	209
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	62 711	34 889	209
2000.01.01.	67 240	35 461	209
1999.01.01.	69 857	35 469	209
1998.01.01.	71 747	35 492	209
1997.01.01.	73 382	35 480	209
1996.01.01.	74 411	35 481	209
1995.01.01.	76 628	35 506	209
1994.01.01.	78 436	35 506	209
1993.01.01.	79 574	35 428	209
1992.01.01.	80 580	35 451	209
1991.01.01.	81 519	35 471	209
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	82 864	35 473	209

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 07. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

8. számú melléklet: Budapest 08. kerület népessége, lakásállománya, területe

A pesti oldal egyik kerülete, amelyet nyugatról Budapest V. kerületének Belváros városrésze, északnyugatról a VII. kerület (Erzsébetváros), északról a XIV. kerület Istvánmező városrésze, keletről a X. kerület Laposdűlő, délkeletről a Népliget, délről a IX. kerület Külső-, délnyugatról pedig Belső- és Középső-Ferencváros városrészei határolják.

Hagyományos neve – amelyet a kerületi önkormányzat is használ – Józsefváros. A főváros egyik legszínesebb, társadalmilag és kulturálisan is sokrétegű területe, gazdag történelmi múlttal. A 2010-es évektől kezdve jelentős városfejlesztési beruházások indultak el, amelyek alapvetően átalakították Józsefváros arcát és szerepét a fővárosban belül.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	71 033	48 439	685
2024.01.01.	70 309	48 204	685
2023.01.01.	69 917	47 903	685
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	69 781	47 886	685
2021.01.01.	71 254	46 357	685
2020.01.01.	72 705	46 242	685
2019.01.01.	73 325	45 569	685
2018.01.01.	73 208	45 393	685
2017.01.01.	73 282	45 185	685
2016.01.01.	74 319	44 753	685
2015.01.01.	75 093	44 752	685
2014.01.01.	74 049	44 678	685
2013.01.01.	74 447	44 300	685
2012.01.01.	74 644	44 410	685
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	74 069	44 417	685
2010.01.01.	83 465	42 181	685
2009.01.01.	82 222	41 816	685
2008.01.01.	81 447	41 207	685
2007.01.01.	80 166	40 966	685
2006.01.01.	80 117	40 944	685
2005.01.01.	79 573	40 727	685
2004.01.01.	79 206	40 287	685
2003.01.01.	80 226	40 113	685
2002.01.01.	81 603	39 939	685
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	81 450	39 946	685
2000.01.01.	82 321	40 086	685
1999.01.01.	83 397	40 239	685
1998.01.01.	84 520	40 264	685
1997.01.01.	86 474	40 319	685
1996.01.01.	87 696	40 426	685
1995.01.01.	88 627	40 414	685
1994.01.01.	92 645	40 537	685
1993.01.01.	92 854	40 601	685
1992.01.01.	92 395	40 627	685
1991.01.01.	91 730	40 461	685
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	92 386	39 974	685

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 08. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

9. számú melléklet: Budapest 09. kerület népessége, lakásállománya, területe

A pesti oldal egyik kerülete, amelyet északnyugatról az V. kerület, északkeletről a VIII. és a X. kerület, délkeletről a XIX. és a XX. kerület határol. Déli irányban, a Ráckevei-Duna-ágon túl Budapest XXI. kerülete a szomszédja, nyugaton pedig a Dunán át a XI. kerülettel határos.

Összefoglaló történelmi elnevezése Ferencváros, ezt használja a kerületi önkormányzat is. A városrész 1792-ben, I. Ferenc trónra lépésének alkalmából kapta nevét. A kerület ma dinamikusan fejlődő, átmenetet képez a régi ipari területek és a kortárs városfejlesztési projektekkel átalakuló városrészek között. Ferencváros jelentős kulturális, oktatási és gazdasági központ, amely a 21. századtól kezdve látványos átalakuláson megy keresztül.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség ■■	Lakások száma ■■	Területnagyság (hektár) ■■
2025.01.01.	58 508	45 426	1 253
2024.01.01.	59 722	44 991	1 253
2023.01.01.	58 205	44 637	1 253
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	57 608	44 620	1 253
2021.01.01.	57 731	42 420	1 253
2020.01.01.	58 657	41 972	1 253
2019.01.01.	58 363	41 096	1 253
2018.01.01.	58 223	40 649	1 253
2017.01.01.	58 429	40 431	1 253
2016.01.01.	58 163	40 000	1 253
2015.01.01.	58 433	39 846	1 253
2014.01.01.	58 519	39 484	1 253
2013.01.01.	58 486	39 433	1 253
2012.01.01.	57 286	39 447	1 252
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	56 977	39 507	1 253
2010.01.01.	62 708	39 167	1 253
2009.01.01.	61 576	38 982	1 253
2008.01.01.	60 892	38 197	1 253
2007.01.01.	59 992	37 136	1 253
2006.01.01.	59 854	36 477	1 253
2005.01.01.	59 728	35 525	1 253
2004.01.01.	59 666	34 603	1 253
2003.01.01.	60 323	34 074	1 253
2002.01.01.	61 013	33 446	1 253
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	62 046	33 042	1 253
2000.01.01.	65 044	34 189	1 253
1999.01.01.	67 417	34 129	1 253
1998.01.01.	68 605	34 005	1 253
1997.01.01.	69 547	33 841	1 253
1996.01.01.	70 644	33 748	1 253
1995.01.01.	72 259	33 665	1 253
1994.01.01.	75 964	33 573	1 253
1993.01.01.	76 973	33 521	1 253
1992.01.01.	77 603	33 417	1 253
1991.01.01.	78 011	33 287	1 253
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	78 422	33 122	1 253

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 09. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

10. számú melléklet: Budapest 10. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest X. kerülete, közismert nevén Kőbánya (németül: Steinbruch), a főváros pesti oldalán található. A kerület központjának városképét meghatározza a Zsolnay-kerámiával fedett tornyú Szent László-templom. A lakótelepek mellett kertvárosias és egyszerűbb külvárosias beépítésű területek is jellemzik.

Budapest 1873-as megalakulásakor Kőbánya még a VIII. kerület része volt, és városszerkezetileg külső kerületnek számított. Nagy-Budapest 1950. január 1-jei létrejöttével azonban a főváros mértani középpontja a kerület területére, egészen pontosan a Martinovics térre (Csajkovszkij park) került, és Kőbánya a város belső kerületei közé sorolódott. Az átszervezéssel egy időben a régi kerülethatárok több helyen módosultak: ekkor csatolták vissza a X. kerulettől a Hungária körüttől nyugatra eső területet a VIII. kerülethez.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	74 641	41 416	3 249
2024.01.01.	74 365	41 412	3 249
2023.01.01.	73 389	40 960	3 249
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	75 471	40 958	3 249
2021.01.01.	75 924	39 792	3 249
2020.01.01.	76 415	39 511	3 249
2019.01.01.	76 783	38 867	3 249
2018.01.01.	76 458	38 830	3 249
2017.01.01.	76 900	38 771	3 249
2016.01.01.	77 567	38 749	3 249
2015.01.01.	78 055	38 647	3 249
2014.01.01.	78 544	38 640	3 249
2013.01.01.	78 948	38 493	3 249
2012.01.01.	78 873	38 437	3 249
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	78 733	38 432	3 249
2010.01.01.	80 357	38 074	3 249
2009.01.01.	79 270	37 353	3 249
2008.01.01.	78 484	36 552	3 249
2007.01.01.	77 822	36 090	3 249
2006.01.01.	77 904	35 702	3 249
2005.01.01.	77 435	34 994	3 249
2004.01.01.	76 971	34 556	3 250
2003.01.01.	77 600	34 487	3 250
2002.01.01.	78 501	34 472	3 250
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	79 044	34 484	3 250
2000.01.01.	85 877	35 023	3 250
1999.01.01.	86 836	34 985	3 250
1998.01.01.	87 648	35 014	3 250
1997.01.01.	88 660	34 941	3 250
1996.01.01.	90 065	34 931	3 250
1995.01.01.	91 980	34 961	3 250
1994.01.01.	97 259	34 935	3 250
1993.01.01.	97 696	34 765	3 250
1992.01.01.	97 815	34 733	3 250
1991.01.01.	97 358	34 794	3 250
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	96 843	34 465	3 250

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 10. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

11. számú melléklet: Budapest 11. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest XI. kerülete a főváros legnépesebb kerülete. Történelmi neve 1934 és 1950 között Szentimreváros volt, majd 2005-ig az egész kerületet Kelenföld néven emlegették. 2005 óta a kerület hivatalos elnevezése Újbuda (németül: Neu-Ofen). A változatos domborzatú és arculatú dél-budai városrész közlekedési értelemben Budapest nyugati kapujának tekinthető.

Újbuda Buda déli részén helyezkedik el. Északkelet felől a Duna határolja, a folyó túloldalán az V. és a IX. kerülettel szemben; délkelet felé szintén a Duna választja el a XXI. kerülettől. Délen a XXII. kerülettel, nyugaton Budaörssel, északon pedig a XII. és az I. kerülettel szomszédos. Területe 33,49 km², amellyel méretét tekintve a kerületek között a nyolcadik helyen áll.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	149 812	86 278	3 348
2024.01.01.	149 126	85 018	3 348
2023.01.01.	144 491	84 044	3 348
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	142 305	83 625	3 349
2021.01.01.	144 355	82 799	3 349
2020.01.01.	147 979	80 543	3 349
2019.01.01.	148 122	80 215	3 349
2018.01.01.	147 293	79 487	3 349
2017.01.01.	150 735	79 082	3 349
2016.01.01.	151 646	78 711	3 349
2015.01.01.	152 532	78 560	3 349
2014.01.01.	147 240	78 487	3 349
2013.01.01.	144 592	78 402	3 349
2012.01.01.	143 576	78 207	3 347
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	142 644	78 187	3 349
2010.01.01.	139 892	74 906	3 349
2009.01.01.	139 049	73 690	3 349
2008.01.01.	137 426	73 338	3 347
2007.01.01.	136 577	72 939	3 347
2006.01.01.	136 503	71 651	3 347
2005.01.01.	136 608	70 985	3 347
2004.01.01.	139 328	70 718	3 347
2003.01.01.	138 660	70 337	3 347
2002.01.01.	139 414	70 206	3 347
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	140 975	70 183	3 347
2000.01.01.	140 632	69 938	3 347
1999.01.01.	143 580	69 687	3 347
1998.01.01.	145 636	69 488	3 347
1997.01.01.	148 541	69 179	3 347
1996.01.01.	150 907	69 032	3 347
1995.01.01.	153 221	68 855	3 347
1994.01.01.	166 532	68 764	3 347
1993.01.01.	168 811	68 713	3 347
1992.01.01.	170 795	68 384	3 347
1991.01.01.	172 204	68 255	3 347
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	174 509	68 027	3 347

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 11. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

12. számú melléklet: Budapest 12. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest XII. kerülete, közismert nevén Hegyvidék, a város budai oldalának középső, döntően hegyvidéki részein, a Budai-hegység magaslatain terül el. Területe már az őskorban lakott volt. Jelentős részét ma is erdő borítja, ami a középkorban az uralkodók kedvelt vadászterületévé tette: itt hozta létre Mátyás király híres vadasparkját. Az erdős részek napjainkban is népszerű kiránduló- és pihenőhelyek.

Északról a II. kerület, keletről az I. kerület, délről a XI. kerület határolja. Nyugati irányban a kerület Budapest közigazgatási határát is jelenti, a szomszédos Budakeszi és Budaörs településekkel érintkezve.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	55 337	36 108	2 666
2024.01.01.	55 650	36 025	2 666
2023.01.01.	55 395	35 998	2 667
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	55 723	35 992	2 667
2021.01.01.	56 543	33 742	2 667
2020.01.01.	58 151	33 621	2 667
2019.01.01.	57 989	33 583	2 667
2018.01.01.	58 073	33 565	2 667
2017.01.01.	58 023	33 549	2 667
2016.01.01.	58 504	33 531	2 667
2015.01.01.	58 540	33 538	2 667
2014.01.01.	58 201	33 539	2 667
2013.01.01.	57 999	33 545	2 667
2012.01.01.	57 759	33 535	2 667
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	57 888	33 533	2 667
2010.01.01.	55 980	33 487	2 667
2009.01.01.	56 544	33 468	2 667
2008.01.01.	56 257	33 170	2 668
2007.01.01.	56 461	33 119	2 668
2006.01.01.	56 768	33 006	2 667
2005.01.01.	56 694	32 794	2 667
2004.01.01.	57 106	32 619	2 667
2003.01.01.	58 203	32 557	2 667
2002.01.01.	59 335	32 425	2 667
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	60 972	32 287	2 667
2000.01.01.	63 337	33 387	2 667
1999.01.01.	64 788	33 229	2 667
1998.01.01.	66 065	33 097	2 667
1997.01.01.	67 295	32 965	2 667
1996.01.01.	67 817	32 751	2 667
1995.01.01.	69 112	32 669	2 667
1994.01.01.	73 613	32 600	2 667
1993.01.01.	74 548	32 449	2 667
1992.01.01.	75 063	32 187	2 667
1991.01.01.	75 845	31 930	2 667
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	76 495	31 596	2 667

(forrás: [KSH Helyiségnévtár – Budapest 12. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

13. számú melléklet: Budapest 13. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest XIII. kerülete a főváros pesti oldalán helyezkedik el, 1938 és 1945 között Magdolnaváros néven ismerték. A legtöbb budapesti kerülettel ellentétben nincs egységes hagyományos elnevezése: területe Angyalföld, a Göncz Árpád városközpont, Újlipótváros, Vízafogó városrészekből, valamint a Népsziget déli részéből áll.

A rendszerváltozás után az ipar visszaszorulásával, a kedvező közlekedési adottságokra is építve, fokozatosan a kereskedelem és a szolgáltatások vették át a vezető szerepet, így napjainkra a főváros egyik legdinamikusabban fejlődő kerülete lett.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	121 206	85 623	1 344
2024.01.01.	120 573	84 621	1 344
2023.01.01.	117 792	82 431	1 344
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	116 268	81 693	1 344
2021.01.01.	116 387	75 705	1 344
2020.01.01.	118 034	75 214	1 344
2019.01.01.	117 813	74 364	1 344
2018.01.01.	116 736	73 910	1 344
2017.01.01.	116 468	73 889	1 344
2016.01.01.	117 506	73 873	1 343
2015.01.01.	118 110	73 318	1 344
2014.01.01.	117 926	73 036	1 344
2013.01.01.	117 208	72 869	1 344
2012.01.01.	116 187	72 848	1 344
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	115 761	72 803	1 344
2010.01.01.	115 360	71 315	1 344
2009.01.01.	113 531	70 249	1 344
2008.01.01.	111 681	69 152	1 344
2007.01.01.	109 935	66 678	1 344
2006.01.01.	109 394	65 791	1 344
2005.01.01.	108 490	62 550	1 344
2004.01.01.	107 541	60 434	1 344
2003.01.01.	108 815	59 643	1 344
2002.01.01.	110 197	59 249	1 344
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	111 552	59 159	1 344
2000.01.01.	115 318	59 328	1 344
1999.01.01.	117 437	59 278	1 344
1998.01.01.	119 118	59 210	1 344
1997.01.01.	121 813	59 217	1 344
1996.01.01.	124 579	59 215	1 344
1995.01.01.	127 447	59 168	1 344
1994.01.01.	130 485	59 184	1 344
1993.01.01.	131 632	59 084	1 344
1992.01.01.	132 311	59 024	1 344
1991.01.01.	132 726	58 465	1 344
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	131 143	57 930	1 344

(forrás: [KSH Helyiségnévtár – Budapest 13. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

14. számú melléklet: Budapest 14. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest XIV. kerülete a főváros pesti oldalán helyezkedik el. Történelmi és hivatalos neve Zugló, régi német elnevezése Lerchenfeld. Területe 18,15 km², ami a közepes méretű kerületek közé sorolja, ugyanakkor több mint 123 ezer lakosával Budapest harmadik legnépesebb, a pesti oldalon pedig a legnépesebb kerülete. Számos olyan közintézmény található itt, amelyek országos kulturális és sportfeladatokat látnak el. Mintegy 240 hektárnyi zöldfelülettel rendelkezik, ide tartozik a főváros egyik legnagyobb parkja, a Városliget is, ezért gyakran Pest tündének is nevezik.

A mai Zugló, Budapest XIV. kerülete, a város központjától keletre, Pest középső részén fekszik. Észak–déli irányban Észak-Pestet és Dél-Pestet, kelet–nyugati irányban a belvárost és a külső pesti kerületeket köti össze. Területe 18,15 km², amellyel a főváros közepes nagyságú kerületei közé tartozik, egyben a legtöbb másik kerülettel határos: északon a IV., északnyugaton a XIII., északkeleten a XV., keleten a XVI., délkeleten a X., délen a VIII., délnyugaton pedig a VI. és a VII. kerület szomszédja.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	118 909	75 505	1 812
2024.01.01.	118 759	75 176	1 812
2023.01.01.	117 155	74 762	1 813
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	117 523	74 565	1 813
2021.01.01.	118 928	73 689	1 813
2020.01.01.	120 910	73 352	1 813
2019.01.01.	121 276	73 280	1 813
2018.01.01.	121 797	73 107	1 813
2017.01.01.	121 588	72 840	1 813
2016.01.01.	122 735	72 660	1 813
2015.01.01.	123 335	72 586	1 813
2014.01.01.	123 172	72 556	1 813
2013.01.01.	122 926	72 530	1 813
2012.01.01.	123 209	72 453	1 813
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	122 673	72 438	1 813
2010.01.01.	121 721	70 866	1 813
2009.01.01.	120 148	70 146	1 813
2008.01.01.	118 435	69 548	1 813
2007.01.01.	116 897	68 453	1 813
2006.01.01.	116 462	67 744	1 813
2005.01.01.	116 537	66 590	1 813
2004.01.01.	117 756	65 299	1 813
2003.01.01.	117 678	64 418	1 813
2002.01.01.	119 209	63 734	1 813
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	120 385	63 320	1 813
2000.01.01.	125 941	63 207	1 813
1999.01.01.	129 195	62 733	1 813
1998.01.01.	131 316	62 486	1 813
1997.01.01.	132 860	62 199	1 813
1996.01.01.	134 071	61 955	1 813
1995.01.01.	135 453	61 441	1 813
1994.01.01.	143 605	61 268	1 813
1993.01.01.	143 884	60 971	1 813
1992.01.01.	144 718	60 767	1 813
1991.01.01.	144 941	60 474	1 813
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	143 501	60 295	1 813

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 14. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

15. számú melléklet: Budapest 15. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest XV. kerülete, Rákospalota–Pestújhely–Újpalota, a pesti oldal északkeleti részén található, és gyakran a főváros északkeleti kapujaként említik. Ezt elsősorban az M3-as autópálya bevezető szakaszának, az M0-s körgyűrű közelségének és a 2-es főút városi becsatlakozásának köszönheti. Gazdasági szerepét erősíti, hogy autópálya-kapcsolatai révén vonzó célponttá vált a kereskedelmi beruházások számára. Számos nagyáruház és üzlet telepedett le a kerületben, ami miatt gyakran „a kereskedelem kerületeként” is emlegetik. Budapest északkeleti részén helyezkedik el. Északkeleten Fót, keleten Csömör, délkeleten a XVI. kerület, délnyugaton a XIV. kerület, nyugaton pedig a IV. kerület határolja.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	75 082	38 600	2 694
2024.01.01.	75 236	38 588	2 694
2023.01.01.	75 590	38 554	2 694
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	76 283	38 540	2 694
2021.01.01.	77 146	37 528	2 694
2020.01.01.	78 357	37 431	2 694
2019.01.01.	79 041	37 350	2 694
2018.01.01.	79 391	37 322	2 694
2017.01.01.	79 560	37 300	2 694
2016.01.01.	80 115	37 266	2 694
2015.01.01.	79 962	37 262	2 694
2014.01.01.	80 018	37 250	2 694
2013.01.01.	80 536	37 240	2 694
2012.01.01.	80 791	37 166	2 694
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	80 979	37 158	2 694
2010.01.01.	80 030	38 282	2 694
2009.01.01.	80 218	38 177	2 694
2008.01.01.	80 533	38 044	2 694
2007.01.01.	81 061	37 984	2 694
2006.01.01.	81 496	37 895	2 694
2005.01.01.	81 925	37 636	2 695
2004.01.01.	82 190	37 446	2 695
2003.01.01.	83 287	37 328	2 695
2002.01.01.	84 240	36 803	2 695
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	84 866	36 738	2 695
2000.01.01.	89 451	36 310	2 695
1999.01.01.	89 329	36 284	2 695
1998.01.01.	89 848	36 244	2 695
1997.01.01.	90 561	36 132	2 695
1996.01.01.	90 761	36 135	2 695
1995.01.01.	91 393	36 135	2 695
1994.01.01.	93 158	36 133	2 695
1993.01.01.	93 415	36 154	2 695
1992.01.01.	94 076	36 159	2 695
1991.01.01.	94 398	36 164	2 695
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	95 593	35 944	2 695

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 15. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

16. számú melléklet: Budapest 16. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest XVI. kerülete a Duna bal partján, a pesti oldal keleti részén, a Szilas-patak két partján, a Pesti-hordalékkúpsíkság és a Gödöllői-dombság találkozásánál fekszik. Elővárosi jellegű, kertvárosias kerület, amely az egykori önálló települések – Cinkota, Mátyásföld, Rákosszentmihály és Sashalom – összenövésével jött létre. Északon Csömör, keleten Kistarcsa és Nagytarcsa, délkeleten a XVII. kerület, délnyugaton a X. kerület, nyugaton a XIV. kerület, északnyugaton pedig a XV. kerület határolja.

A kerület 1950. január 1-jén alakult meg, amikor Budapesthez csatolták a négy nagyközséget (Cinkota, Mátyásföld, Rákosszentmihály, Sashalom), valamint az addig is a fővároshoz tartozó, a Budapesti út és a Pirosrózsa utca által határolt területet. Azóta a főváros keleti elővárosi övének egyik meghatározó, kertvárosias kerülete.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	72 247	33 385	3 351
2024.01.01.	72 411	33 336	3 351
2023.01.01.	72 154	33 269	3 351
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	72 312	33 059	3 351
2021.01.01.	72 621	31 977	3 351
2020.01.01.	72 933	31 775	3 351
2019.01.01.	72 903	31 591	3 351
2018.01.01.	72 812	31 363	3 351
2017.01.01.	72 480	31 160	3 351
2016.01.01.	72 342	30 990	3 351
2015.01.01.	72 018	30 830	3 351
2014.01.01.	72 043	30 715	3 351
2013.01.01.	71 871	30 654	3 351
2012.01.01.	72 124	30 535	3 351
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	72 144	30 485	3 351
2010.01.01.	68 368	29 698	3 351
2009.01.01.	68 484	29 383	3 351
2008.01.01.	68 298	29 026	3 351
2007.01.01.	68 400	28 619	3 351
2006.01.01.	68 644	28 468	3 351
2005.01.01.	68 912	28 145	3 351
2004.01.01.	68 848	28 018	3 352
2003.01.01.	69 507	27 880	3 352
2002.01.01.	70 203	27 766	3 352
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	70 524	27 739	3 352
2000.01.01.	71 104	26 811	3 352
1999.01.01.	71 145	26 730	3 352
1998.01.01.	70 854	26 639	3 352
1997.01.01.	70 874	26 528	3 352
1996.01.01.	70 729	26 369	3 352
1995.01.01.	69 831	25 941	3 352
1994.01.01.	70 711	25 796	3 352
1993.01.01.	70 457	25 673	3 352
1992.01.01.	69 720	25 473	3 352
1991.01.01.	69 600	25 332	3 352
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	69 410	25 142	3 352

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 16. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

17. számú melléklet: Budapest 17. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest XVII. kerülete, Rákosmente, a Duna bal partján, a főváros keleti részén található. Területe 54,82 km², ezzel Budapest legnagyobb kiterjedésű kerülete, közel 90 ezer fős lakosságával pedig a hetedik legnépesebb. A különböző jellegű, mégis szorosan összetartozó településrészeket 1950-ben csatolták Budapesthez a Nagy-Budapest kialakítására irányuló koncepció keretében.

Kedvező földrajzi adottságai miatt Rákosmente a pesti oldal egyik legszebb fekvésű kertvárosi kerülete. Népessége az 1970–80-as években elsősorban a rákoskeresztúri lakótelep építésének köszönhetően nőtt meg, a rendszerváltás után pedig a szuburbanizációs folyamatok hatására tovább gyarapodott – mindezt annak ellenére, hogy Budapest teljes lakossága az elmúlt évtizedekben több százezer fővel csökkent.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	84 265	34 678	5 482
2024.01.01.	84 428	34 577	5 482
2023.01.01.	84 821	34 389	5 482
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	85 073	34 341	5 482
2021.01.01.	85 297	33 993	5 482
2020.01.01.	86 430	33 817	5 482
2019.01.01.	86 785	33 682	5 482
2018.01.01.	86 772	33 507	5 482
2017.01.01.	87 054	33 390	5 482
2016.01.01.	87 161	33 302	5 482
2015.01.01.	87 064	33 246	5 482
2014.01.01.	87 012	33 157	5 482
2013.01.01.	86 870	33 122	5 482
2012.01.01.	86 605	33 037	5 481
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	86 845	33 006	5 482
2010.01.01.	78 442	31 452	5 482
2009.01.01.	78 250	30 971	5 482
2008.01.01.	77 775	30 367	5 482
2007.01.01.	77 586	30 044	5 482
2006.01.01.	77 599	29 654	5 482
2005.01.01.	77 890	29 196	5 482
2004.01.01.	78 213	28 859	5 483
2003.01.01.	78 812	28 765	5 483
2002.01.01.	79 560	28 686	5 483
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	80 081	28 644	5 483
2000.01.01.	79 392	27 722	5 483
1999.01.01.	79 050	27 605	5 483
1998.01.01.	78 562	27 478	5 483
1997.01.01.	78 236	27 278	5 483
1996.01.01.	77 773	27 086	5 483
1995.01.01.	77 365	26 882	5 483
1994.01.01.	76 922	26 705	5 483
1993.01.01.	76 404	26 464	5 483
1992.01.01.	75 593	25 949	5 483
1991.01.01.	74 401	25 670	5 483
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	72 317	25 293	5 483

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 17. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

18. számú melléklet: Budapest 18. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest XVIII. kerülete 1950. január 1-jén jött létre, amikor Pestszentlőrinc (németül: Sankt Lorenz) és Pestszentimre (németül: Sankt Emmerick) csatlakozott a fővároshoz. A 2001-es adatok szerint a kerület állandó lakossága 95 257 fő volt, népsűrűsége 2467,2 fő/km², a két városrész közötti megoszlás pedig úgy alakult, hogy a lakók 79%-a Pestszentlőrincen, 21%-a Pestszentimrén élt.

A XVIII. kerület elsősorban lakóövezetként funkcionáló peremkerület, amelyet jellemzően laza, családi házas beépítés, több sűrűn beépített lakótelep, valamint néhány ipari terület alkot. Itt található a főváros nemzetközi repülőtere, a Liszt Ferenc repülőtér, továbbá az Országos Meteorológiai Szolgálat Központi Előrejelzője és a Központi Légtérfizikai Intézet is. A kerület legnagyobb kiterjedése észak-déli és kelet-nyugati irányban egyaránt körülbelül 8–8 kilométer, teljes területe 38,61 km².

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	99 163	45 808	3 860
2024.01.01.	99 247	45 766	3 860
2023.01.01.	98 903	45 676	3 860
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	98 797	45 675	3 860
2021.01.01.	99 574	44 513	3 860
2020.01.01.	100 327	44 455	3 860
2019.01.01.	100 388	44 308	3 860
2018.01.01.	100 271	44 167	3 860
2017.01.01.	100 302	43 940	3 860
2016.01.01.	100 429	43 874	3 860
2015.01.01.	100 619	43 770	3 860
2014.01.01.	100 647	43 712	3 860
2013.01.01.	100 568	43 656	3 860
2012.01.01.	100 281	43 567	3 860
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	100 305	43 553	3 860
2010.01.01.	93 652	43 545	3 860
2009.01.01.	93 225	42 467	3 860
2008.01.01.	93 239	41 594	3 860
2007.01.01.	93 120	41 217	3 860
2006.01.01.	93 236	40 837	3 860
2005.01.01.	93 400	40 301	3 860
2004.01.01.	93 632	39 626	3 861
2003.01.01.	94 564	38 924	3 861
2002.01.01.	95 478	38 471	3 861
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	96 439	38 345	3 861
2000.01.01.	99 153	38 048	3 861
1999.01.01.	99 424	37 917	3 861
1998.01.01.	99 950	37 788	3 861
1997.01.01.	100 554	37 632	3 861
1996.01.01.	101 208	37 286	3 861
1995.01.01.	101 544	37 002	3 861
1994.01.01.	102 757	36 680	3 861
1993.01.01.	102 018	36 188	3 861
1992.01.01.	101 016	36 058	3 861
1991.01.01.	100 228	35 599	3 861
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	97 700	35 042	3 861

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 18. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

19. számú melléklet: Budapest 19. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest XIX. kerülete – Kispest 1950. január 1-jével jött létre az addig önálló megyei városból, Kispestből, amelyet ekkor számos más Budapest környéki településsel együtt csatoltak a fővároshoz.

Kispest a Duna bal partján, a pesti oldal déli részén fekszik. Északról a X. kerület (Kőbánya), keletről a XVII. kerület (Rákosmente) egy kis része és a XVIII. kerület (Pestszentlőrinc–Pestszentimre), délről szintén a XVIII. kerület, nyugatról pedig a XX. kerület (Pesterzsébet) és a XXIII. kerület (Soroksár) határolja. Kertvárosias és lakótelepi beépítés egyaránt jellemzi, a Wekerletelep pedig országos hírű, védett városrész a kerület szívében.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség 	Lakások száma 	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	57 459	29 219	938
2024.01.01.	57 895	29 205	938
2023.01.01.	56 561	29 015	938
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	56 571	28 999	938
2021.01.01.	57 689	27 464	938
2020.01.01.	59 006	27 425	938
2019.01.01.	59 348	27 389	938
2018.01.01.	59 565	27 354	938
2017.01.01.	59 876	27 317	938
2016.01.01.	60 517	27 302	938
2015.01.01.	60 718	27 310	938
2014.01.01.	60 611	27 302	938
2013.01.01.	60 625	27 292	938
2012.01.01.	60 156	27 297	938
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	60 242	27 309	938
2010.01.01.	61 726	27 288	938
2009.01.01.	61 610	27 225	938
2008.01.01.	61 453	27 216	938
2007.01.01.	61 223	27 104	938
2006.01.01.	61 381	26 950	938
2005.01.01.	61 717	26 909	938
2004.01.01.	61 792	26 852	938
2003.01.01.	62 572	26 811	938
2002.01.01.	63 191	26 807	938
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	63 542	26 776	938
2000.01.01.	64 176	27 138	938
1999.01.01.	65 037	27 158	938
1998.01.01.	65 775	27 170	938
1997.01.01.	66 653	27 153	938
1996.01.01.	67 460	27 131	938
1995.01.01.	68 006	27 117	938
1994.01.01.	68 434	27 161	938
1993.01.01.	69 673	27 134	938
1992.01.01.	70 740	27 116	938
1991.01.01.	71 689	27 073	938
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	72 838	27 035	938

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 19. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

20. számú melléklet: Budapest 20. kerület népessége, lakásállománya, területe

Pesterzsébet, Budapest XX. kerülete Dél-Pesten, a Soroksári-Duna partján fekszik. Területe a főváros összterületének mintegy 2,3%-át teszi ki, ezzel a 23 kerület rangsorában a tizenhetedik legnagyobb.

Északnyugaton szinte végig a Határ út mentén határos a IX. kerülettel; a Határ út egy pontján a kerülethatár a Gubacsi út irányába tér ki a Lidl áruházig, majd az Elmű pesterzsébeti állomásánál visszakanyarodik a Határ útra. Északkelet felől az M5-ös autópálya bevezető szakasza, a Nagykőrösi út választja el a XIX. kerülettől. Délen a korábban Pesterzsébethez tartozó, ma már önálló XXIII. kerület, Soroksár határolja. Nyugaton a Ráckevei- (vagy Soroksári-) Duna alkot természetes határt, túloldalán Csepel, a XXI. kerület található. Pesterzsébetet a Gubacsi híd (más néven Csepeli átjáró) köti össze a Csepel-szigettel.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség 	Lakások száma 	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	61 128	32 596	1 219
2024.01.01.	61 508	32 591	1 219
2023.01.01.	61 766	32 575	1 219
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	61 852	32 575	1 219
2021.01.01.	63 448	31 293	1 219
2020.01.01.	64 549	31 279	1 219
2019.01.01.	65 637	31 137	1 219
2018.01.01.	65 747	31 143	1 219
2017.01.01.	65 500	31 057	1 219
2016.01.01.	65 341	31 012	1 219
2015.01.01.	65 877	31 011	1 218
2014.01.01.	65 582	30 993	1 219
2013.01.01.	65 655	30 962	1 219
2012.01.01.	65 479	30 944	1 218
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	65 738	30 940	1 218
2010.01.01.	63 561	30 464	1 218
2009.01.01.	63 371	30 299	1 218
2008.01.01.	63 315	30 188	1 218
2007.01.01.	63 161	29 895	1 218
2006.01.01.	63 415	29 636	1 218
2005.01.01.	63 718	29 129	1 218
2004.01.01.	63 940	28 898	1 218
2003.01.01.	64 313	28 466	1 218
2002.01.01.	64 903	28 384	1 218
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	65 684	28 345	1 218
2000.01.01.	66 446	28 797	1 218
1999.01.01.	66 937	28 743	1 218
1998.01.01.	67 492	28 664	1 218
1997.01.01.	67 990	28 540	1 218
1996.01.01.	68 464	28 475	1 218
1995.01.01.	68 671	28 430	1 218
1994.01.01.	91 771	36 228	5 296
1993.01.01.	91 182	36 151	5 296
1992.01.01.	90 416	35 686	5 296
1991.01.01.	89 897	35 376	5 296
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	90 843	35 224	5 296

(forrás: [KSH Helyiségnévtár – Budapest 20. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

21. számú melléklet: Budapest 21. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest XXI. kerülete, Csepel a főváros egyik legváltozatosabb része: egyszerre találhatók benne kertvárosias, falusias, vízparti, lakótelepi és ipari jellegű területek. Különlegessége, hogy ez az egyetlen kerület, amely teljes egészében a Csepel-szigeten helyezkedik el, ezért sem a történelmi Budához, sem Pesthez nem sorolható.

A kerület a Csepel-sziget északi részét foglalja el. Nyugaton a Duna főága határolja, amely túloldalán a XXII. és a XI. kerület fekszik; keleten a Ráckevei-Duna jelenti a természetes határt, a folyó túlsó partján a IX., a XX. és a XXIII. kerület található. Déli irányban Budapest közigazgatási határa, valamint Szigetszentmiklós központja és Lakihegy zárja le. Központja a Szent Imre tér, amely mintegy 9 kilométerre van a belvárostól. Csepel 1950. január 1-je óta tartozik Budapesthez; ezt megelőzően városi rangú település volt, korábban pedig az ország legnépesebb falujaként tartották számon.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	69 502	33 887	2 575
2024.01.01.	70 084	33 885	2 575
2023.01.01.	70 337	33 885	2 575
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	71 459	33 885	2 575
2021.01.01.	73 046	33 410	2 575
2020.01.01.	74 498	33 384	2 575
2019.01.01.	75 200	33 383	2 575
2018.01.01.	75 384	33 384	2 575
2017.01.01.	75 800	33 337	2 575
2016.01.01.	76 323	33 297	2 575
2015.01.01.	76 342	33 271	2 575
2014.01.01.	76 193	32 987	2 575
2013.01.01.	76 458	32 915	2 575
2012.01.01.	76 780	33 006	2 575
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	76 930	32 981	2 575
2010.01.01.	76 625	33 064	2 575
2009.01.01.	76 339	32 634	2 575
2008.01.01.	76 320	32 588	2 575
2007.01.01.	76 342	32 542	2 575
2006.01.01.	76 557	32 501	2 575
2005.01.01.	77 103	32 411	2 575
2004.01.01.	77 484	32 222	2 575
2003.01.01.	78 677	32 204	2 575
2002.01.01.	79 836	32 094	2 575
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	80 549	32 076	2 575
2000.01.01.	83 159	32 269	2 575
1999.01.01.	84 083	32 234	2 575
1998.01.01.	84 680	32 174	2 575
1997.01.01.	85 479	32 144	2 575
1996.01.01.	86 280	32 096	2 575
1995.01.01.	87 360	32 050	2 575
1994.01.01.	89 157	31 913	2 575
1993.01.01.	89 497	31 869	2 575
1992.01.01.	90 215	31 775	2 575
1991.01.01.	90 288	31 730	2 575
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	90 197	31 692	2 575

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 21. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

22. számú melléklet: Budapest 22. kerület népessége, lakásállománya, területe

Budapest XXII. kerülete a főváros délnyugati részén, a Duna jobb partján helyezkedik el. Hivatalos elnevezése – amelyet a kerületi önkormányzat is használ – Budafok-Tétény. A kerület 1950. január 1-jén jött létre Budafok megyei város csaknem teljes területének, valamint Nagytétény és Budatétény nagyközségeknek a Budapesthez csatolásával és egyesítésével.

Budapest XXII. kerülete a főváros délnyugati részén, a Duna jobb partján helyezkedik el. Hivatalos elnevezése – amelyet a kerületi önkormányzat is használ – Budafok-Tétény. A kerület 1950. január 1-jén jött létre Budafok megyei város csaknem teljes területének, valamint Nagytétény és Budatétény nagyközségeknek a Budapesthez csatolásával és egyesítésével.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	56 810	24 908	3 425
2024.01.01.	56 499	24 836	3 425
2023.01.01.	56 561	24 715	3 425
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	56 387	24 675	3 425
2021.01.01.	55 975	23 245	3 425
2020.01.01.	55 953	23 095	3 425
2019.01.01.	55 435	22 974	3 425
2018.01.01.	55 078	22 953	3 425
2017.01.01.	54 798	22 898	3 425
2016.01.01.	54 873	22 776	3 425
2015.01.01.	54 676	22 738	3 425
2014.01.01.	54 464	22 697	3 425
2013.01.01.	54 211	22 685	3 425
2012.01.01.	53 909	22 602	3 425
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	53 926	22 585	3 425
2010.01.01.	50 839	21 346	3 425
2009.01.01.	50 499	21 248	3 425
2008.01.01.	50 468	20 941	3 425
2007.01.01.	50 449	20 804	3 425
2006.01.01.	50 428	20 663	3 425
2005.01.01.	50 595	20 562	3 425
2004.01.01.	50 510	20 445	3 425
2003.01.01.	51 051	20 370	3 425
2002.01.01.	51 501	20 247	3 425
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	51 852	20 208	3 425
2000.01.01.	53 064	20 113	3 425
1999.01.01.	52 933	19 996	3 425
1998.01.01.	53 057	19 864	3 425
1997.01.01.	53 031	19 744	3 425
1996.01.01.	53 150	19 609	3 425
1995.01.01.	53 155	19 427	3 425
1994.01.01.	54 667	19 266	3 425
1993.01.01.	54 291	19 087	3 425
1992.01.01.	53 783	18 976	3 425
1991.01.01.	53 718	18 860	3 425
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	53 282	18 635	3 426

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 22. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

23. számú melléklet: Budapest 23. kerület népessége, lakásállománya, területe

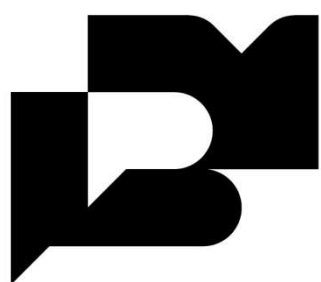
Budapest XXIII. kerülete, Soroksár (németül: Markt), a főváros legfiatalabb kerülete: 1994-ben vált le a XX. kerületről. Területe megegyezik azzal a Soroksár nagyközséggel, amelyet 1950-ben csatoltak Nagy-Budapesthez.

Soroksár a Pesti-síkságon, a főváros délkeleti részén fekszik. Északról a XX. kerület, keletről a XVIII. kerület, délről Budapest közigazgatási határa – Dunaharaszti, Alsónémedi és Gyál –, nyugatról pedig a Soroksári-Duna-ág határolja, amelynek túlsó partján a XXI. kerület (Csepel) és Szigetszentmiklós található. A városrésztől nyugatra folyik a Ráckevei-Duna, amelyet a helyiek hagyományosan Soroksári-Dunának neveznek.

A kerület népessége, lakásállománya és területe (1990 – 2025)

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2025.01.01.	22 486	9 337	4 077
2024.01.01.	22 297	9 242	4 077
2023.01.01.	22 300	9 178	4 077
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	22 458	9 175	4 076
2021.01.01.	22 632	8 870	4 077
2020.01.01.	23 022	8 817	4 077
2019.01.01.	23 133	8 750	4 077
2018.01.01.	23 065	8 734	4 077
2017.01.01.	23 006	8 718	4 077
2016.01.01.	23 769	8 701	4 077
2015.01.01.	22 921	8 699	4 077
2014.01.01.	22 300	8 683	4 077
2013.01.01.	21 913	8 673	4 077
2012.01.01.	21 981	8 656	4 077
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	21 740	8 644	4 077
2010.01.01.	20 056	8 640	4 077
2009.01.01.	20 387	8 592	4 077
2008.01.01.	20 463	8 468	4 077
2007.01.01.	20 502	8 465	4 077
2006.01.01.	20 682	8 429	4 077
2005.01.01.	20 507	8 392	4 078
2004.01.01.	20 605	8 342	4 078
2003.01.01.	20 626	8 282	4 078
2002.01.01.	20 789	8 157	4 078
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	20 807	8 115	4 078
2000.01.01.	19 195	8 137	4 078
1999.01.01.	18 991	8 096	4 078
1998.01.01.	18 771	8 045	4 078
1997.01.01.	18 591	7 986	4 078
1996.01.01.	18 553	7 925	4 078
1995.01.01.	18 364	7 881	4 078

(forrás: [KSH Helységnévtár – Budapest 23. kerület](#), letöltés napja: 2025.12.07.)

BP Műhely